

Provinciaal Inpassingsplan

PAS Leegveld, Deurne

Provincie Noord-Brabant

PROVINCIAAL INPASSINGSPLAN

PAS Leegveld, Deurne

Provincie Noord-Brabant

Inhoud	: Toelichting
IDN-nummer	: NL.IMRO.9930.ipPASLeegveld-on01
Projectnummer	: 044-076
Profitmanagernummer	: P179668
Opdrachtgever	: Provincie Noord-Brabant
Auteur	: G.P.A. Willems
Gecontroleerd	: ir. H. Horbach
Status	: Ontwerp
Datum	: 15 mei 2018

Pouderoyen Compagnons vormgeving van stad en land is een handelsnaam van Pouderoyen BV

St. Stevenskerkhof 2
6511 VZ NIJMEGEN
tel: 024-3224579
fax: 024-3241240
e-mail: info@pouderoyen.nl
www.pouderoyen.nl

IBAN NL29 RABO 0154 8198 75
KVK 14 06 66 14
BTW NL 8104.81.996 B01

INHOUD

BLZ

1. INLEIDING.....	1
1.1 Aanleiding	1
1.2 Doel van het Provinciaal Inpassingsplan (PIP)	3
1.3 Ligging en begrenzing van het plangebied.....	4
1.4 Vigerende bestemmingsplan	5
1.5 Opzet van de toelichting	7
2. BESCHRIJVING BESTAANDE SITUATIE	8
2.1. Gebiedsbeschrijving projectgebied Leegveld.....	8
2.2. Beschrijving plangebied.....	10
3. BELEIDSKADER	13
3.1. Europees beleid.....	13
3.2. Rijksbeleid	14
3.3. Provinciaal beleid.....	15
3.4. Gemeentelijk beleid	20
3.5. Beleid waterschap Aa en Maas	23
4. PLANBESCHRIJVING.....	26
4.1. Algehele gebiedsvisie	26
4.2. Natura 2000 – Beheerplan Grootte Peel, Deurnsche Peel en Mariapeel	26
4.3. Projectplan Waterwet Leegveld	30
4.4. Nut en noodzaak geselecteerde percelen	34
5. MILIEU-EFFECTRAPPORTAGE	37
5.1. Algemeen.....	37
5.2. Ontwerp MER	38
6. OMGEVINGS- EN MILIEUEFFECTEN PLANGEBIED.....	45
6.1. Natuur	45
6.2. Water	46
6.3. Bodem	46
6.4. Archeologie en cultuurhistorie	47
6.5. Overige milieu- en omgevingsaspecten	49
7. JURIDISCHE ASPECTEN	51
7.1. Algemeen.....	51
7.2. Planopzet en systematiek.....	51
7.3. Bestemmingen.....	53

8. ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID	55
8.1. Inleiding	55
8.2. Exploitatieplan	55
8.3. Financiële uitvoerbaarheid	55
8.4. Verwerving en inrichting van het gebied	56
 9. MAATSCHAPPELIJKE UITVOERBAARHEID	 57
9.1 Algemeen.....	57
9.2. Overleg	57

BIJLAGEN

1. Overzicht kadastrale percelen Provinciaal Inpassingsplan
2. Notitie urgentie, nut en noodzaak voor verwerving
3. Bestuursovereenkomst
4. Verbeelding geldende bestemmingsregeling met plangebied
5. Compartimenteringskaart ontwerp Projectplan Waterwet Leegveld met plangebied PIP
6. Maatregelenkaart ontwerp Projectplan Waterwet Leegveld met plangebied PIP
7. Ontwerp Projectplan Waterwet Leegveld (hoofdrapport)
8. Milieueffectrapport Gebiedsontwikkeling Leegveld

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

De Deurnsche Peel (inclusief Liesselse Peel) vormt een waardevol natuurgebied op de grens van Noord-Brabant en Limburg. Het gebied betreft een restant van een vroeger uitgestrekt hoogveengebied. Hoogveen betreft een bijzonder natuurstype met zeer zeldzame planten en dieren, dat nog maar op een paar plekken in Nederland voor komt. Het gebied is daarom opgenomen in het Natuurnetwerk Brabant en aangewezen als Natura 2000-gebied, waarmee het gebied ook op Europees niveau wordt beschermd.

Het natuurgebied ondervindt al jaren de negatieve gevolgen van een te hoge stikstofdepositie. Deze stikstofdepositie is afkomstig vanuit de landbouw, verkeer en industrie. Deze stikstofdepositie is schadelijk voor de in dit hoogveengebied aanwezige natuurwaarden. Hierdoor kunnen immers allerlei stikstof minnende planten, zoals pijpenstrootje en berk, de typische hoogveensoorten verdringen.

Daarnaast heeft dit natuurgebied ook last van verdroging als gevolg van de ontwateringsmaatregelen, die zijn gerealiseerd in de tijd van de hoogveenontginning en ontwatering ten behoeve van de landbouw gronden in de directe omgeving. De omliggende landbouwgronden zijn goed ontwaterd, waardoor water relatief makkelijk uit het natuurgebied weg kan lopen en het natuurgebied verdroogt. Gevolg is dat een groot 'actief kussen' van hoogveen ontbreekt. Aan één van de belangrijkste eisen van een hoogveensysteem, namelijk een hoog stabiel waterpeil nabij het maaiveld, wordt op dit moment niet voldaan. Hierdoor dreigt dit unieke hoogveenlandschap te verdwijnen.

Al jaren is er ook in diverse andere Natura 2000-gebieden een overschot aan stikstofdepositie, wat schadelijk is voor de kwetsbare natuur. Als gevolg van het overschot aan stikstofdepositie in de Natura 2000-gebieden wordt de vergunningverlening voor economische activiteiten buiten deze natuurgebieden belemmerd. Daarom heeft het Rijk het initiatief genomen om deze stikstofproblemen aan te pakken. In het landelijke Programma Aanpak Stikstof (PAS) werken overheden en maatschappelijke partners samen om de stikstofuitstoot te verminderen en daarmee economische ontwikkelingen mogelijk te maken. Tegelijkertijd nemen Rijk, provincies, natuurorganisaties, waterschappen en overige partners maatregelen om de natuur te herstellen en robuuster te maken.

De Deurnsche Peel betreft één van de Natura2000-gebieden waar PAS-herstelmaatregelen worden genomen om de bestaande natuur als hoogveengebied te herstellen en te herontwikkelen. De maatregelen die in het gebied uitgevoerd moeten om de vastgestelde instandhoudingsdoelstellingen voor het gebied te kunnen realiseren zijn benoemd in de vastgestelde PAS gebiedsanalyse (2017), dat integraal onderdeel uitmaakt van het voor het gehele Peelgebied opgestelde Natura2000-beheerplan. Belangrijke ingrepen hierbij zijn het verhogen van waterpeilen in de bestaande natuur, het minimaliseren van peilfluctuaties en het inrichten van een zone nieuwe natuur rond de al aanwezige natuur. Deze nieuwe natuur is aangewezen als NatuurNetwerk Brabant (NNB). Door uitvoering van deze PAS-herstelmaatregelen en de inrichting van een deel van het NNB worden de ecologische doelen gerealiseerd. Uitvoering van deze maatregelen is een wettelijke verplichting, die in de eerste beheerplanperiode van de PAS gerealiseerd moeten zijn. Deze periode eindigt op 1 juli 2021.

Hiertoe hebben de provincie Noord-Brabant en waterschap Aa en Maas op 22 juli 2016 een bestuursovereenkomst getekend, ten behoeve van de uitvoering van het project Peelvenen, waarbij uitvoering van de PAS-herstelmaatregelen met voorrang dient te worden uitgevoerd. In de bestuursovereenkomst is nader vastgelegd wie waarvoor verantwoordelijk is. De bestuursovereenkomst is als bijlage 3 bij deze toelichting opgenomen. Daarnaast heeft de provincie Noord-Brabant eveneens op 22 juli 2016 samen met Staatsbosbeheer de uitvoeringsovereenkomst getekend voor beheerplanperiode 1 voor het Natura2000-gebied Deurnsche & Mariapeel en Groote Peel. Deze overeenkomst is volledigheidshalve ook in bijlage 3 bij deze toelichting opgenomen. Vervolgens hebben Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Brabant op 12 december 2016 besloten- ter realisering van een onderdeel van haar provinciaal ruimtelijk beleid- tot de mogelijkheid om voor de PAS-herstelmaatregelen in en/of nabij Natura 2000-gebieden planologische instrumenten in te zetten.

Voor de nadere uitwerking van de te nemen PAS herstelmaatregelen in de Deurnsche Peel is door Waterschap Aa en Maas in samenwerking met Staatsbosbeheer, provincie Noord-Brabant en belanghebbenden (vertegenwoordigd in de werkgroep Leegveld) een inrichtingsplan opgesteld voor de Deurnsche Peel, Liesselse Peel en Leegveld. Dit inrichtingsplan is door het Waterschap Aa en Maas opgesteld, in de vorm van een projectplan als bedoeld in de Waterwet. In dit projectplan Waterwet (hierna genoemd PPWW) zijn alle uit te voeren inrichtingsmaatregelen opgenomen en worden deze getoetst aan de visie en vigerende wetgeving en beleid. Het PPWW is een nadere uitwerking van de doelen beschreven in het Landinrichtingsplan 'Het onverenigbare verenigd', Recreatie visie 'Peel beleving in de Peelvenen', het Natura 2000-beheerplan Groote Peel, Deurnsche Peel & Mariapeel en de PAS gebiedsanalyse.

Meer concreet voorziet het PPWW op perceelsniveau in diverse waterhuishoudkundige maatregelen om het hoogveen te behouden en te herstellen, zoals het aanbrengen en verbeteren van kades, het aanbrengen van stuwen, het afdichten en verleggen van waterlopen, het verhogen van waterstanden en het vergroten van het bestaande natuurgebied door het aankopen van agrarische percelen.

De in het PPWW voorgestelde maatregelen vinden veelal plaats op percelen, die in eigendom zijn van de provincie of natuurbeherende instantie en reeds zijn voorzien van

een natuurbestemming. Er bevinden zich echter ook percelen in projectgebied, die nog niet zijn voorzien van een passende natuurbestemming. Dit betreft percelen die nog niet in eigendom van de provincie of natuurbeherende instantie zijn danwel waar nog een voortgaand gebruiksrecht geldt. Om het natuurherstel te kunnen realiseren dient de bestemming van deze percelen ook te worden gewijzigd in een passende natuurbestemming, waarmee daar de waterhuishouding kan worden aangepast ten behoeve van de bestaande hoogveengebieden. Deze bestemmingswijziging wordt in het onderhavig Provinciaal Inpassingsplan (hierna PIP genoemd) planologisch geborgd. Het PIP biedt daarnaast zonodig een titel voor onteigening.

Voor het PIP geldt op basis van Europese regelgeving in beginsel de verplichting tot het doorlopen van een plan-m.e.r. procedure. Voor het PPWW is sprake van een m.e.r.-beoordelingsplicht. Gelet op het integrale karakter en vanuit het zorgvuldigheidsprincipe is voor het PIP en het PPWW één milieueffectrapport opgesteld. Hierin zijn de milieueffecten van de nodige maatregelen integraal in beeld gebracht. Het milieueffectrapport is als bijlage 8 bij de toelichting van onderhavig PIP opgenomen.

1.2 Doel van het Provinciaal Inpassingsplan (PIP)

Om de vastgestelde instandhoudingsdoelstellingen voor de Deurnsche Peel (inclusief Liesselse Peel), zoals beschreven in het Natura2000 aanwijzigingsbesluit en beheerplan te kunnen halen dienen in het gebied hydrologische en ecologische maatregelen te worden getroffen. Om de aanwezige hoogveenkernen en gebieden met herstellend hoogveen in de Deurnsche Peel te behouden en start van de hoogveen-regeneratie mogelijk te maken is vernatting van de hoogveengebieden en vermindering van de drainerende werking van omliggenden gronden noodzakelijk. Zonder deze PAS-herstelmaatregelen leidt de huidige stikstofdepositie tot schade aan de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura2000 gebied.

Door de provincie Noord-Brabant is een methodiek ontwikkeld, onder meer met behulp van geohydrologische berekeningen, op basis waarvan is bepaald welke PAS-maatregelen op welke gronden noodzakelijk zijn om het gewenste doel te kunnen realiseren. Deze methodiek is nader beschreven in hoofdstuk 4.4 en in bijlage 2 van deze toelichting.

Deze PAS herstelmaatregelen zijn deels ook voorzien op gronden, waar op basis van de huidige bestemming nog (veelal) agrarisch gebruik mogelijk is. Aangezien dit niet verenigbaar is met de noodzakelijke natuurherstelmaatregelen, waarbij de waterhuishouding wordt aangepast dient voor deze gronden ter borging van de realisatie van de PAS natuur herstelmaatregelen de bestemming te worden gewijzigd in een Natuurbestemming.

De provincie Noord-Brabant heeft er, gelet op haar provinciaal belang, voor gekozen om ter borging van de realisatie van de PAS-herstelmaatregelen in het gebied voor 2021 een Provinciaal Inpassings Plan (PIP) op te laten stellen.

Het doel van dit PIP is realisatie van de noodzakelijke PAS herstelmaatregelen planologisch te borgen door de bestemming van agrarische gronden, waar nog agrarisch gebruik is toegestaan te wijzigen in een natuurbestemming.

De reden waarom gestart wordt met de planologische procedure is o.a. dat mogelijk niet alle percelen op basis van vrijwilligheid aangekocht kunnen worden. Percelen die niet op basis van vrijwilligheid aangekocht worden, moeten onteigend kunnen worden. Het vigerende bestemmingsplan biedt nog geen titel om te kunnen onteigenen op basis van de gewenste natuurherstelmaatregelen.

1.3 Ligging en begrenzing van het plangebied

Het plangebied van het voorliggend PIP bestaat uitsluitend uit de gronden deel uitmakend van het projectgebied van het PPWW Leegveld, waarvan de geldende bestemming nog niet voorziet in de beoogde natuurontwikkeling en derhalve nog een nieuwe, directe bestemming 'Natuur' en/of 'Water' moeten verkrijgen.

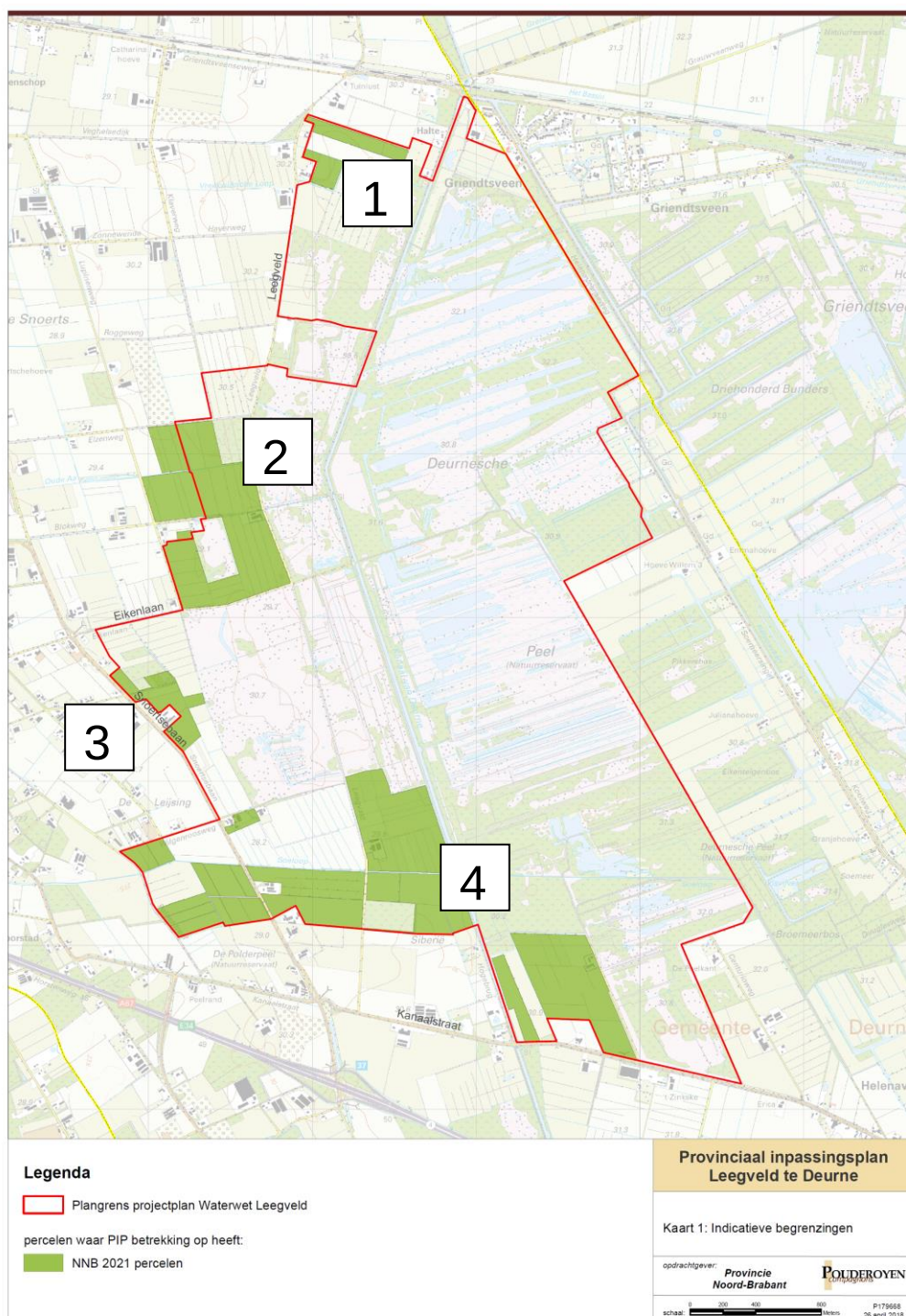
Daarnaast maken ook enkele agrarische percelen aan de Lupinenweg en aangrenzend aan het projectgebied onderdeel uit van het PIP. Dit betreft percelen, waar als gevolg van de berekende grondwaterstijging als gevolg van de voorgenomen ecologische en hydrologische maatregelen binnen het projectgebied regulier agrarisch gebruik als grasland en/of maisteelt op deze percelen niet meer mogelijk wordt geacht en derhalve voor deze percelen ook omzetting naar een Natuurbestemming en verwerving voorzien. In de afbeelding op navolgende pagina is de begrenzing van het plangebied indicatief met een groene markering weergegeven.

Het plangebied van onderhavig PIP omvat dus niet het gehele projectgebied van het PPWW, maar bestaat uit een aantal gedeeltelijk verspreid liggende percelen, die zijn gelegen ten westen van het Natura 2000 gebied Deurnsche Peel. De betreffende percelen zijn grofmazig in een 4- tal deelgebieden onder te verdelen:

- 1) Leegveld – noord (nr. 5), nabij Vreekwijsche Loop;
- 2) Rondom Michelspeeltje, ten noorden Eikenlaan – ten oosten Lupinenweg (incl. Leegveld 20);
- 3) Ten oosten van Snoertsebaan;
- 4) Percelen Soeloopdal (incl. Leegveld 51a en Einderweg 5a).

Voor een deel zijn deze gronden al eigendom van de provincie of natuurbeherende instantie, maar een gedeelte van deze gronden is nog niet door de provincie Noord-Brabant verworven. Het plangebied omvat in totaal circa 190 ha (status april 2018), waarvan de agrarische bestemming dient te worden gewijzigd in een natuurbestemming. Van ca 90 ha is de provincie Noord-Brabant nog met de verwerving bezig is.

In bijlage 1 van deze toelichting is een overzicht opgenomen van alle kadastrale percelen die binnen de planbegrenzing van dit PIP liggen.

Globale situering plangebied (groen gemarkeerd) in relatie tot begrenzing PPWW.

1.4 Vigerende bestemmingsplan

De geldende juridisch-planologische situatie van de gronden van het plangebied is vastgelegd in het bestemmingsplan “Derde herziening bestemmingsplan Buitengebied” van de gemeente Deurne, dat op 19 december 2017 door de gemeenteraad is vastgesteld.

In dit bestemmingsplan zijn de percelen grotendeels bestemd als 'Agrarisch met waarden', zie bijlage 4 van deze toelichting waarin een uitsnede van de verbeelding van dit bestemmingsplan in relatie tot de planbegrenzing van het PIP is weergegeven. Gronden met de bestemming 'Agrarisch met waarden' zijn bestemd voor de uitoefening van een agrarisch bedrijf. Uitsluitend ter plaatse van de aanduiding "bouwvlak" op de verbeelding zijn agrarische bedrijfsgebouwen toegestaan. Binnen het plangebied betreft dit vier locaties (Einderweg 5a, Leegveld 20, Leegveld 51a en Wilgenroosweg 6). Daarnaast zijn de gronden tevens onder meer bestemd voor behoud, herstel en ontwikkeling van landschappelijke en/of natuurwaarden alsmede extensief recreatief medegebruik.

De gronden van de Soeloop zijn specifiek bestemd als 'Water' ten behoeve van waterwegen, wateraan- en afvoer, de waterhuishouding en behoud en ontwikkeling van landschappelijke en natuurwaarden.

De betreffende percelen van het plangebied zijn bovendien voorzien van de dubbelbestemming 'Waarde - Attentiegebied NNB'. De voor 'Waarde - Attentiegebied NNB' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor het behoud en bescherming van de nabijgelegen natte natuurparel.

Enkele gronden zijn tevens voorzien van een archeologische dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie 3' respectievelijk 'Waarde – Archeologie 4'. Voor bodemingrepen buiten de aanduiding 'wetgevingzone - omgevingsvergunning bufferzone bestaande bebouwing (peildatum 1 juli 2008)' en dieper dan 0,5 m onder maaiveld, met een oppervlakte van meer dan 1.000 respectievelijk 2.500 m² geldt een nadere onderzoeksplicht, ter bescherming van de mogelijk aanwezige archeologische waarden.

Tenslotte zijn de volgende gebiedsaanduidingen van toepassing: 'overige zone – natuur netwerk brabant', 'wetgevingzone – omgevingsvergunning aardkundig waardevol gebied', 'wetgevingzone – omgevingsvergunning cultuurhistorisch waardevol gebied' en 'overige zone – beperkingen veehouderij'.

Toelichting (uit Derde herziening bestemmingsplan Buitengebied, gemeente Deurne):

Ter plaatse van de aanduiding 'overige zone – Natuur Netwerk Brabant' kan de bestemming via een wijzigingsbevoegdheid (artikel 33.3) worden gewijzigd in de bestemming 'Natuur en/of Water', indien en voor zover de gronden worden ingericht en beheerd als natuurgebied.

Burgemeester en wethouders kunnen de bestemming ter plaatse van de aanduiding 'overige zone - Natuur Netwerk Brabant' geheel of gedeeltelijk wijzigen in de bestemming 'Natuur' en/of 'Water', indien en voor zover de gronden worden ingericht en beheerd als natuurgebied, mits wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

- a de inrichting dient zodanig te zijn dat de belendende agrarische bedrijven geen onevenredige overlast ondervinden in de bedrijfsontwikkeling;
- b de ontwikkeling van deze gebieden geschiedt enkel op basis van vrijwillige medewerking van de grondeigenaren;
- c de eigenaar is bereid en in staat om het terrein als natuurgebied in te richten;
- d uit een onderzoek naar de bodemkwaliteit dient te blijken dat de bodem geschikt is voor de nieuwe functie;
- e er vindt geen onevenredige aantasting plaats van de in geding zijnde belangen, waaronder die van omwonenden en omliggende (agrarische) bedrijven.

Bovengenoemde wijzigingsbevoegdheid is op vrijwillige basis en niet voor het eventueel inzetten van het instrument onteigening bedoeld.

Ter plaatse van de aanduiding 'wetgevingzone - omgevingsvergunning aardkundig waardevol gebied' zijn de gronden mede bestemd voor het behoud en ontwikkeling van de aardkundige waarden. Ter plaatse van de aanduiding 'wetgevingzone - omgevingsvergunning cultuurhistorisch waardevol gebied' is het beleid gericht op behoud en bescherming van de cultuurhistorische waarden. Er mag geen aantasting plaatsvinden van de aardkundige respectievelijk cultuurhistorische waarden. Hier geldt een omgevingsvergunningstelsel voor het uitvoeren van bepaalde werken en werkzaamheden.

Ter plaatse van de aanduiding 'beperkingen veehouderij' gelden voor uitbreiding van de oppervlakte bedrijfsgebouwen van (veehouderij)bedrijven specifieke randvoorwaarden.

Op grond van de geldende agrarische gebiedsbestemming is agrarisch gebruik van de gronden binnen het plangebied nog mogelijk, terwijl dat niet meer verenigbaar is met de te treffen natuur herstelmaatregelen. Derhalve is een bestemmingswijziging van deze percelen naar een natuurbestemming noodzakelijk.

1.5 Opzet van de toelichting

Deze toelichting is als volgt opgebouwd:

- Hoofdstuk 2 beschrijft de huidige situatie.
- Het relevante overheidsbeleid is in hoofdstuk 3 opgenomen.
- Het voorgenomen plan is in hoofdstuk 4 beschreven.
- In hoofdstuk 5 wordt ingegaan op de milieu effect rapportage.
- In hoofdstuk 6 worden de omgevings- en milieuaspecten van het plan beschreven.
- Hoofdstuk 7 beschrijft de juridische aspecten en geeft nadere informatie over de verbeelding en de planregels;
- De economische uitvoerbaarheid van het plan is in hoofdstuk 8 beschreven.
- Ten slotte gaat hoofdstuk 9 in op de maatschappelijke uitvoerbaarheid.

2. BESCHRIJVING BESTAANDE SITUATIE

2.1. Gebiedsbeschrijving projectgebied Leegveld

Algemeen

Op de grens van de provincies Noord-Brabant en Limburg ligt het gebied Peelvenen. Dit gebied bestaat uit de natuurgebieden Deurnsche Peel - Mariapeel, de Groote Peel en de omringende landbouwgronden. De Deurnsche Peel (inclusief de Liesselse Peel) is het Brabantse deel van het Natura 2000-gebied Deurnsche Peel & Mariapeel.

Het projectgebied Leegveld ligt ten westen van de Deurnsche Peel en omvat de Liesselse Peel en de omliggende landbouwgebieden. Het projectgebied ligt geheel binnen de gemeente Deurne, tussen de dorpen Helenaveen, Liessel en Griendtsveen (gemeente Horst aan de Maas). Het gebied ligt volledig binnen het beheersgebied van het Waterschap Aa en Maas. Er is een duidelijke scheiding van functies in het gebied: intensief gebruikt landbouwgebied en natuurgebied. In de Deurnsche Peel is tot in de jaren zeventig turf gewonnen, de sporen hiervan zijn nog duidelijk zichtbaar. In sommige oude turfputten zijn goed ontwikkelde hoogveenvegetaties te vinden.

Het gebied bestaat uit een complex van fragmenten levend hoogveen, beginstadiën van regenererend hoogveen, natte heide op rustend hoogveen, droge heide op minerale gronden, opgaand loof- en naaldbos, gras- en bouwlanden en open water (sloten, kanalen en plassen). Het gebied ligt als een eiland in een verder agrarisch landschap. Dit landschap wordt gekenmerkt door grote, moderne bedrijven. Het merendeel bestaat uit veeteeltbedrijven met bijbehorende akkerbouw. Het recreatieve gebruik in de Deurnsche Peel is zeer extensief (de meeste bezoekers gaan naar de Groote Peel). Grote delen in de Deurnsche Peel zijn niet of nauwelijks toegankelijk, het trekt daarom vooral natuurliefhebbers aan.

Het projectgebied valt onder de jonge ontginningslandschappen. Op enige afstand van een weg staan boerderijen en schuren verspreid, vaak omringd door erfbeplanting. De noordgrens van het plangebied wordt gevormd door de hoger in het landschap gelegen spoorlijn Eindhoven-Venlo. Aan de zuidzijde wordt het plangebied ook door een hoger gelegen verkeersader afgebakend, de A67. In het oosten is het decor van bos te zien. Op de verdroogde natuurgebieden schieten berken en eiken namelijk gemakkelijk de grond uit. De recentelijke vernatting heeft echter ook voor het afsterven van bomen gezorgd en zo komt het dat op meerdere plekken dode berken te zien zijn.

In het projectgebied zijn diverse cultuurhistorisch waardevolle laanbeplantingen aanwezig. Deze karakteristieke beplantingen met eiken benadrukken de veenkoloniale structuur.

Natuur

Binnen het gehele projectgebied Leegveld maakt ongeveer 990 hectare onderdeel uit van het Natura 2000-gebied, dat tevens onderdeel uitmaakt van het Natuurnetwerk Brabant. Daarnaast is 321 ha aangewezen als onderdeel van het Natuurnetwerk Brabant dat buiten het Natura 2000-gebied is gelegen.

Het herstellend hoogveen in het gebied worden gedomineerd door Veenpluis (*Eriophorum angustifolium*), Eenarig wollegras en Pijpenstrootje (*Molinia caerulea*). Op tal van plaatsen zijn de laatste decennia vernattingmaatregelen getroffen om hoogveenregeneratie op gang te brengen. Grote oppervlakten veen zijn daardoor min of meer permanent nat geworden. Hoewel zich op veel plekken Waterveenmos (*Sphagnum cuspidatum*) heeft gevestigd, is het nog te vroeg om te spreken van echte hoogveenregeneratie. De faunistische waarde van het aangetaste hoogveen betreft vooral de herpetofauna en de avifauna. Voor de Gladde slang, Poelkikker en Heikikker vormen de Peelvenen een kerngebied in ons land. Door de vele wateren en moerassen is de Deurnsche Peel tevens rijk aan moerasvogels, zoals Dodaars en andere broedvogels zoals Blauwborst en Roodborsttapuit. Daarnaast is het gebied belangrijk voor Kraanvogels en andere trekvogels, zoals de Zwarte ooievaar, Kolgans en de Toendrarietgans. Tenslotte komen met name aan de rand van het Peelgebied dassenburchten voor.

Het Kanaal van Deurne en de daarlangs staande oude bomen zijn van belang voor een aantal vleermuisensoorten (Watervleermuis en Franjestaart). In het natuurgebied komen daarnaast velen soorten libellen (meer dan 40 soorten) en vlinders (500 soorten nachtvlinders en 30 soorten dagvlinders) voor, waaronder het beschermde Spiegeldikkopje.

Waterhuishouding

Grondwater

Het grondwater stroomt vanaf de hooggelegen Marisberg en Mariapeel in westelijke richting naar de huidige kwelgebieden zoals het Soeloopdal. Op de Peelhorst ligt, evenwijdig aan de Peelrandbreuk, een regionale grondwaterscheiding. Deze scheidt het stroomgebied van de Brabantse beken (o.a. de Oude Aa) van de Noord-Limburgse beken. Het gebied watert af in westelijke en noordwestelijke richting.

Deze grondwaterstroming, de beperkte uitwisseling van water over de versmeerde Peelrandbreuk en de weerstand van het veen bemoeilijken het wegzakken van regenwater naar de ondergrond en naar de omgeving. Deze eigenschappen van het gebied heeft de ontwikkeling van het uitgebreide hoogveengebied hier mogelijk gemaakt. Voordat het grondwater de Peelrandbreuk bereikt, wordt het door de ondergrondse weerstand omhoog geduwd. Hierdoor is er relatief veel kwelwater in de zone ten oosten van deze breuk in o.a. het Soeloopdal. De gronden die direct aan de Peelgebieden grenzen hebben een dicht slotenpatroon en zijn zichtbaar nat en laag.

Van nature is het grondwater in het gebied voedselarm en lijkt op regenwater. Op veel plekken in het gebied komt van nature ijzerrijk grondwater voor.

Oppervlaktewatersysteem

In het gebied ligt een uitgebreid stelsel van waterlopen. Het kanalenstelsel vervult een belangrijke functie voor waterdoorvoer en wateraanvoer (Maaswater) van buiten het plangebied. Conservering van systeemeigen water met behulp van compartimentering door middel van dammen en stuwtjes verhogen het waterpeil in het natuurgebied. Dit water is afkomstig van regenwater en is dus systeemeigen en voedselarm. In de loop der jaren is in de Deurnsche Peel de grondwaterstand verhoogd door interne

waterconservering. In de landbouwgebieden rondom de natuurgebieden zijn ook maatregelen genomen om de verdroging van zowel de landbouwgronden als natuurgronden tegen te gaan. Het gaat om waterconservering, peilverhogingen en wateraanvoer vanuit de Maas via het Kanaal van Deurne. In het gebied zijn diverse bemalingen aanwezig voor landbouwpercelen. Het Kanaal van Deurne wordt gebruikt voor aanvoer van water uit de Maas naar landbouwpercelen in het gebied en heeft een relatief hoog waterpeil. De Oude Aa en de Vlier worden gevoed door water uit het Kanaal van Deurne en stromen door de Liesselse Peel. Uit kwaliteitsgegevens blijkt dat het oppervlaktewater in de kanalen niet voldoet aan de ecologische streefwaarden.

Landbouw

De landbouw is een belangrijke vorm van werkgelegenheid in de regio. De landbouw in het gebied wordt gekenmerkt door de aanwezigheid van grote, moderne bedrijven die grootschalig en rationeel opereren. Het merendeel bestaat uit veeteeltbedrijven met bijbehorende akkerbouw, verder is er intensieve veehouderij. Binnen het projectgebied bevinden zich een 6-tal agrarische bedrijven, waarvan 3 bedrijven door de provincie zijn aangekocht en de bedrijfsmatige activiteiten beëindigd zullen worden.

Verkeer en infrastructuur

Er liggen ruim 30 km aan wegen in het gebied, voornamelijk erftoegangswegen, bedoeld voor het toegankelijk maken van erven. Bewoners uit het gebied zijn de belangrijkste gebruikers van de aanwezige plaatselijke infrastructuur. De rechte wegen langs eikenlanen en gegraven waterlopen zijn relatief smal en zijn vaak geasfalteerd. De meeste wegen maken een ietwat gedateerde indruk omdat het asfalt meegolft met het venige landschap. Op de meeste plaatsen ligt de weg beduidend hoger dan het omliggende landschap en lopen er aan weerszijde van de wegen greppels. In de praktijk blijkt Leegveld ook als sluiproute voor autoverkeer van Liessel naar Ysselstein te functioneren.

Recreatie en toerisme

Het natuurgebied is een belangrijke trekker voor het recreanten en toeristen. Belangrijke waarden zijn de rust, de weidsheid van het landschap, de ruigheid, bijzondere flora en fauna en het landelijke karakter. In het gebied zijn diverse recreaties routes (fietsknooppunten, Lange Afstand Wandelpad, Peellandpad en overige door Staatsbosbeheer gemarkeerde routes en een ruiter- en mennetwerk).

2.2. Beschrijving plangebied

Zoals in paragraaf 1.3 aangegeven betreft het plangebied van onderhavig PIP niet het gehele projectgebied van het PPWW, maar bestaat het slechts uit een aantal gedeeltelijk verspreid liggende percelen.

Dit betreft veelal onbebouwde agrarische gronden, die zijn gelegen ten westen van het Natura 2000 gebied Deurnsche Peel, waar op basis van uitgevoerde gebiedsanalyses hydrologische natuurherstelmaatregelen zijn voorzien, maar die momenteel nog zijn voorzien van een agrarische gebiedsbestemming. De gronden maken reeds onderdeel uit van het NNB, maar zijn nu veelal nog in regulier agrarisch gebruik ten behoeve van maisteelt en grasland.

In het plangebied bevinden zich drie voormalige agrarische bedrijven, die inmiddels door de provincie zijn opgekocht en zullen worden gesaneerd. Dit betreft Leegveld 20, Leegveld 51a en Einderweg 5a. De locatie aan Leegveld 20 wordt in de loop van 2018 reeds gesloopt. Op de overige 2 locaties is overeengekomen dat huidig gebruik kan worden voortgezet tot 1 november 2020. Hierna zal alsnog sloop plaats vinden. Op Wilgenroosweg 6 vindt zich eveneens een voormalig agrarisch bedrijfslocatie. Het huisperceel met voormalige agrarische bedrijfsbebouwing zal worden voorzien van een woonbestemming, maar maakt geen onderdeel uit van dit PIP. De omliggende gronden worden omgezet in een natuurbestemming.

Daarnaast maakt de huidige Soeloop in het zuiden onderdeel uit van het plangebied. Overige bestaande waterlopen, waaronder de Vlier en de Oude Aa, grenzen ook aan het plangebied, maar maken geen onderdeel uit van dit PIP.

3. BELEIDSKADER

3.1. Europees beleid

Natura 2000

Natura 2000-gebieden zijn natuurgebieden die onder de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn vallen. Om de waardevolle en kenmerkende natuur voor Europa te beschermen, heeft de Europese Unie het initiatief genomen voor Natura 2000. Dit is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden. Het netwerk vormt de hoeksteen van het EU-beleid voor behoud en herstel van biodiversiteit.

De lidstaten wijzen speciale beschermingszones aan en moeten instandhoudingsmaatregelen nemen om deze Natura 2000-gebieden te beschermen.

De Habitatrichtlijn verplicht de Europese Lidstaten om instandhoudingsmaatregelen te treffen voor de Natura 2000 gebieden, waaronder het vaststellen van beheerplannen.

De verplichting om een beheerplan op te stellen is opgenomen in [artikel 2.1 van de Wet natuurbescherming](#). Het college van Gedeputeerde Staten van de provincie (hierna: GS) waarin het Natura 2000-gebied ligt, is verplicht om in het beheerplan de nodige instandhoudingsmaatregelen op te nemen en de beoogde resultaten van die maatregelen. Het plangebied maakt onderdeel uit van het Natura-2000 gebied 'Deurnsche Peel & Mariapeel', dat in 2004 reeds is aangewezen als Natura 2000 gebied en waarvoor recent een beheerplan is vastgesteld.

De maatregelen die met dit PIP planologisch mogelijk worden gemaakt dragen bij aan de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied de Deurnsche Peel en vormen een uitwerking van de maatregelen, die in het Natura 2000 beheerplan Grootte Peel, Deurnsche Peel & Mariapeel (2017) zijn weergegeven.

Kaderrichtlijn Water

In de Kaderrichtlijn Water (KRW) geeft de Europese Unie regels voor de bescherming van het oppervlaktewater en het grondwater. De lidstaten van de Europese Unie zijn verplicht deze regels op te nemen in hun wetgeving. Volgens de Kaderrichtlijn Water moet het oppervlaktewater in 2015 in goede ecologische en chemische toestand zijn.

Binnen het plangebied is vanuit de KRW alleen een klein deel van de Soeloop relevant. Deze is binnen de Kaderrichtlijn Water aangeduid als 'R4 - Permanente langzaam stromende bovenloop op zand'. Doelen voor deze gebieden zijn:

- Een goede toestand van het grondwater bestaande uit een goede chemische toestand en een goede kwantitatieve toestand;
- Het voorkomen en beperken van de inbreng van verontreinigende stoffen;
- Het bepalen en ombuigen van significant stijgende trends.

De uit te voeren maatregelen hebben een geringe bijdrage in het realiseren van de doelen voor het KRW-lichaam Soeloop.

3.2. Rijksbeleid

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) is op 13 maart 2012 vastgesteld en in werking getreden. In deze visie schetst het Rijk de ambities tot 2040 en de doelen, belangen en opgaven tot 2028. Het Rijk kiest voor een selectievere inzet van rijksbeleid op slechts 13 nationale belangen. Voor deze belangen is het Rijk verantwoordelijk en wil het resultaten boeken. Buiten deze 13 belangen hebben decentrale overheden beleidsvrijheid.

Een van deze 13 belangen betreft het tot stand brengen en beschermen van de (herijkte) EHS (inmiddels opgegaan in Natuurnetwerk Nederland (NNN)), inclusief de Natura 2000-gebieden.

De uitwerking en nadere afspraken over realisering van het Natuurnetwerk laat het Rijk over aan de provincies. Bij het beheren en ontwikkelen van natuur krijgen boeren en particulieren in het landelijk gebied een grotere rol.

Het plangebied maakt in zijn geheel onderdeel uit van het Natuurnetwerk Nederland. Nadere bescherming van het NNN vindt plaats via het Barro en de provinciale verordening.

Het plangebied is niet gelegen in of nabij een gebied waarin het rijk een ander nationaal belang heeft aangewezen, derhalve heeft de SVIR geen consequenties voor voorliggend plan.

Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) is op 30 december 2011 deels in werking getreden en met enkele onderwerpen aangevuld per 1 oktober 2012. Het besluit is gericht op doorwerking van de nationale belangen in gemeentelijke bestemmingsplannen. In het Barro, ook wel bekend als de Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) Ruimte, zijn de 13 nationale belangen conform de SVIR opgenomen die juridische borging vereisen. Dit betreft het Natuurnetwerk Nederland (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur) en Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde.

Binnen het Natuurnetwerk Nederland geldt dat nieuwe projecten niet zijn toegestaan, als ze de wezenlijke waarden en kenmerken van het NNN significant aantasten.

Het plangebied maakt in zijn geheel onderdeel uit van het Natuurnetwerk Nederland. Met de voorgenomen ontwikkeling wordt de omzetting van het bestaande agrarische gebruik naar een natuurlijk ingericht terrein planologisch geborgd. Het voornemen leidt tot behoud en versterking van de ecologische waarden en kenmerken van het gebied.

Onderhavige ontwikkeling sluit hiermee aan bij het rijksbeleid en past binnen de beleidsuitgangspunten van het Barro.

Het plangebied is niet gelegen in of nabij een gebied waarin het rijk een ander nationaal belang heeft aangewezen, derhalve heeft het Barro geen verdere consequenties voor voorliggend plan.

Wet Natuurbescherming - soortenbescherming

De Wet Natuurbescherming vormt het wettelijk kader voor de bescherming van een groot aantal inheemse bedreigde dier- en plantsoorten. Bij nieuwe ruimtelijke ingrepen en activiteiten dient te worden nagegaan of deze ingrepen en /of activiteiten eventueel negatieve gevolgen hebben voor aanwezige dier- en plantensoorten in de omgeving. De wet is bedoeld om soorten te beschermen, niet individuele planten of dieren. Het gaat erom dat het voortbestaan van de soort niet in gevaar komt. Te allen tijde geldt dat de algemene zorgplicht van toepassing is. Dit houdt in, dat handelingen die niet noodzakelijk zijn met betrekking tot de voorgenomen ingreep en die nadelig zijn voor de in en om het plangebied voorkomende flora en fauna, achterwege moet blijven.

Op basis van een uitgevoerde natuurtoets in het kader van de MER en het PPWW komen binnen het gehele projectgebied beschermde zoogdieren (onder meer Das), vogels (onder meer Buizerd), amfibieën (onder meer Heikikker), reptielen (onder meer Gladde slang), libellen (Gevlekte witsnuitlibel) en dagvlinders (Spiegeldikkopje) voor. De aanwezige beschermde soorten bevinden zich echter grotendeels binnen bestaande natuur. In het plangebied van het PIP, dat agrarische gronden betreft die momenteel nog in regulier agrarisch gebruik zijn ontbreken wettelijk beschermde soorten vrijwel geheel met uitzondering van de Das.

In het gebied zullen mitigerende maatregelen worden getroffen om de negatieve effecten op de Das te minimaliseren dan wel te voorkomen. Van overtreding van verbodsbepalingen is dan geen sprake. Verder wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode –uitgewerkt in een ecologisch werkprotocol- zodat bij de werkzaamheden rekening gehouden wordt met de aanwezige beschermde soorten.

3.3. Provinciaal beleid

Provinciale Structuurvisie Ruimtelijke Ordening 2010- partiele herziening 2014

Op 7 februari 2014 hebben Gedeputeerde Staten deze gedeeltelijke herziening van de Structuurvisie vastgesteld, die op 19 maart 2014 in werking is getreden. De Structuurvisie geeft de hoofdlijnen van het provinciaal ruimtelijk beleid tot 2025 (met een doorkijk naar 2040) alsmede een ruimtelijke vertaling van de opgaven en doelen uit de Agenda van Brabant.

In de structuurvisie zijn de kwaliteiten van provinciaal belang aangegeven en op basis hiervan zijn keuzes gemaakt voor het provinciale beleid. Hiertoe zijn vier ruimtelijke structuren onderscheiden:

- de groenblauwe structuur;
- het landelijk gebied;
- de stedelijke structuur;
- de infrastructuur.

De zonering is bepalend voor de ontwikkelingsmogelijkheden van de diverse functies in het buitengebied, voor zover deze het provinciaal belang aangaan.

De planlocatie is in zijn geheel gelegen in kerngebied groenblauw, die onderdeel uitmaakt van de groenblauwe structuur.

Het kerngebied groenblauw bevat alle natuurgebieden uit het natuurnetwerk brabant alsmede de omliggende hydrologische beschermingszones, de zogeheten attentiegebieden. De hoofdfunctie is hier behoud en ontwikkeling van het natuur- en watersysteem. Het ruimtelijke beleid is gericht op behoud, herstel en ontwikkeling van de natuurlijke en landschappelijke kwaliteiten. Er is geen ruimte voor (grootschalige of intensieve) ontwikkelingen die niet passen binnen de doelstellingen voor het NNB en beheer/herstel van de waterstructuren. Bestaande functies en bestaand gebruik binnen de groenblauwe kern worden gerespecteerd.

Het plangebied maakt in zijn geheel onderdeel uit van het Natuurnetwerk Nederland. Met de voorgenomen ontwikkeling wordt de omzetting van het bestaande agrarische gebruik naar een natuurlijk ingericht terrein planologisch geborgd. Het voornemen leidt tot behoud en versterking van de ecologische waarden en kenmerken van het gebied.

Het plan past hiermee binnen de beleidsuitgangspunten zoals opgenomen in de structuurvisie RO.

In de Structuurvisie staat daarnaast onder meer het volgende met betrekking tot de uitvoering van het kerngebied groenblauw: “De provincie voert samen met het Rijk een aantal natuurwetten uit en zorgt waar nodig voor de afstemming met het ruimtelijke beleid”. De PAS-maatregelen hebben een directe relatie met de provinciale vergunningverlening op grond van de Natuurbeschermingswet. Versterking van natuur en vermindering van stikstof gaat samen met economische ontwikkelingen. Gelet op de provinciale belangen benoemd in de Structuurvisie kan voor het borgen hiervan gebruik worden gemaakt van de bevoegdheid van PS om een PIP vast te stellen.

Verordening ruimte Noord-Brabant (geconsolideerde versie 1 januari 2018)

De Verordening ruimte Noord-Brabant is op 19 maart 2014 in werking getreden. In juli 2015 is de Verordening opnieuw vastgesteld. Sinds deze vaststelling zijn diverse besluiten tot kaartaanpassingen genomen en zijn er wijzigingen in de regels doorgevoerd. Deze wijzigingen zijn verwerkt in de geconsolideerde versie, vastgesteld in januari 2018. In deze planologische verordening zijn regels opgenomen voor verschillende ruimtelijke en planologische onderwerpen, waar de gemeenten rekening mee moeten houden bij het opstellen van bestemmingsplannen.

De voor de ontwikkeling relevante onderwerpen, die in de Verordening worden geregeld zijn:

- Bescherming van de landschappelijke en natuurwaarden;
- Bescherming van cultuurhistorische en aardkundige waarden;
- Waterbeleid;
- Zorgplicht en ruimtelijke kwaliteitsverbetering.

Belangrijk voor het beleid in het buitengebied is de zonering van het agrarische gebied, de groenblauwe mantel en de ecologische hoofdstructuur. Aan deze zonering zijn de ontwikkelingsmogelijkheden gekoppeld voor de agrarische en niet agrarische functies.

Ecologische Hoofdstructuur / Natuurnetwerk Brabant

De locaties zijn allen gelegen in het Natuurnetwerk Brabant (NNB, voorheen de Ecologische hoofdstructuur).

Voor het NNB geldt op basis van het rijksbeleid de verplichting tot instandhouding van de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied. Voor bestaande niet-natuurfuncties in het NNB geldt dat de bestaande bebouwing en planologische gebruiksactiviteit zijn toegestaan. Voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen geldt een “nee, tenzij” regime. In de het gebied mogen geen ontwikkelingen plaatsvinden die significant negatieve effecten hebben op het gebied. Een nieuw bestemmingsplan gelegen in het NNB dient regels te stellen ter bescherming van de ecologische waarden en kenmerken van het gebied. De ecologische waarden en kenmerken van het gebied betreffen de natuurbeheertypen zoals vastgelegd op de beheertypenkaart en de ambitiekaart van het natuurbeheerplan.

Daarnaast maakt het plangebied onderdeel uit van de beschermingszone attentiegebieden NNB. Dit betreft agrarische gebieden rondom kwetsbare natuurgebieden. Deze gebieden zijn aangeduid ter bescherming van de waterhuishouding van de NNB. Voor bodemingrepen die een negatief effect kunnen hebben op de (grond)waterstand van het nabijgelegen natuurgebied is een omgevingsvergunning vereist.

Groenblauwe mantel

Enkele gronden binnen het plangebied, ter plaatse van de drie aangekochte en te slopen agrarische bedrijfslocaties (Leegveld 20, Leegveld 51a en Einderweg 5a) maken momenteel onderdeel uit van de Groenblauwe mantel. De groenblauwe mantel vormt het gebied tussen het kerngebied groenblauw (het NNB) en het landelijk gebied. De mantel beschermt het kerngebied groenblauw en zorgt voor verbinding met het omliggende gebied. De groenblauwe mantel bestaat overwegend uit multifunctioneel landelijk gebied met grondgebonden landbouw. Het beleid in de groenblauwe mantel is gericht op het behoud en vooral de ontwikkeling van natuur, watersysteem en landschap. De groenblauwe mantel biedt daarbij ook ruimte voor de ontwikkeling van gebruiksfuncties zoals landbouw en recreatie, mits deze bijdragen aan de kwaliteiten van natuur, water en landschap: de 'ja-mits benadering'. Het is in eerste instantie aan de gemeenten om te beoordelen welke huidige waarden er in een gebied aanwezig zijn en of de beoogde ontwikkeling een bijdrage levert aan de kwaliteit daarvan. De toelichting bij een bestemmingsplan dient een verantwoording te bevatten over de wijze waarop de nodige kennis over de aanwezige ecologische en landschappelijke waarden en kenmerken is vergaard.

Met de voorgenomen ontwikkeling wordt ten behoeve van het herstel van het hoogveen in de Deurnsche Peel de omzetting van het bestaande agrarische gebruik naar een natuurlijk ingericht terrein planologisch geborgd voor percelen reeds onderdeel uitmakend van het Natuurnetwerk Brabant. Het voornemen leidt tot behoud en versterking van de ecologische waarden en kenmerken van het gebied.

De aanduiding van de gronden ter plaatse van de drie aangekochte en te slopen agrarische bedrijfslocaties (Leegveld 20, Leegveld 51a en Einderweg 5a) alsmede een gedeelte van de voormalige agrarische bedrijfslocatie aan de Wilgenroosweg 6 zal middels een kaartaanpassing in de Verordening worden aangepast van Groenblauwe mantel naar NNB.

Cultuurhistorie/aardkundig waardevolle gebieden

In de Verordening Ruimte heeft de provincie gebieden aangeduid met cultuurhistorische en aardkundige waarden. Voor het buitengebied van de gemeente Deurne geldt dat er verschillende cultuurhistorische en aardkundig waardevolle vlakken zijn weergegeven op de kaart. Voor deze gebieden geldt dat er geen ontwikkelingen mogen plaats vinden die de waarden en kenmerken van het gebied aantasten.

De gronden van de planlocatie van onderhavig PIP maken geen onderdeel uit van een provinciaal aangeduid cultuurhistorisch vlak, maar wel van het cultuurhistorisch landschap Griendtsveen en Helenaveen. Het beleid is hier gericht op behoud, versterking en duurzame ontwikkeling van de cultuurhistorische waarden.

Met het voornemen is getracht de specifieke cultuurhistorische waarden te behouden, zoals de hoofdstructuur (wegen, laanbomen) van de jonge heideontginningen. Op een aantal locaties is het echter onvermijdelijk dat enkele laanbomen zullen verdwijnen. Dit negatief effect kan beperkt worden door het herstellen van laanstructuren die onderbroken worden door aanplant met voor de nieuwe standplaats geschikte, gebiedseigen soorten worden.

Met de voorgenomen mitigerende maatregelen zijn geen negatieve effecten van het voornemen op de cultuurhistorische waarden binnen dit plangebied te verwachten

Een klein gedeelte van het plangebied, in het uiterst zuidwesten, maakt onderdeel uit van het aardkundig waardevol gebied van het Zinkske, de Deurnsche Peel en de Mariapeel. De te beschermen aardkundige elementen zijn:

- Hoogveenrestanten (veenrestvlakten en veenrestruggen);
- Lokaal opduikende dekzandruggen van het onderliggen dekzandlandschap;
- Turfgaten met kienhout.
- Historische veenontginningsstructuren (kaden, paden en turfvaarten).

Het aardkundig waardevolle gebied bestaat grotendeels uit vergraven en/of afgegraven terrein, waarbij het oorspronkelijke reliëf van het hoogveengebied volledig door de menselijke ingrepen is veranderd. Buiten de bestaande natuurgebieden liggen uitsluitend geomorfologische waarden van het veenontginningsvlakte.

De voorgenomen ingrepen vinden plaats buiten het waardevolle aardkundig gebied.

Waterhuishouding

In Verordening ruimte zijn zogenaamde wateraanduidingen opgenomen voor gebieden waar geen ontwikkelingen plaats mogen vinden die tot risico's kunnen leiden voor de grondwaterkwaliteit of die ten kosten kunnen gaan van het waterbergend vermogen. Dit betreft de waterbergingsgebieden, waterwingebieden, grondwater-beschermingsgebieden en zoekgebieden voor behoud en herstel van watersystemen.

De planlocatie is niet gelegen binnen een van bovengenoemde provinciale wateraanduidingen.

Ruimtelijke kwaliteit

In artikel 3 van de regels in de Verordening ruimte worden de algemene regels ten aanzien van het bevorderen van de ruimtelijke kwaliteit gegeven. In het algemeen houdt ruimtelijke kwaliteit in dat gebruikers van een gebied rekening houden met het karakter, de grootte en de functie ervan.

Ten behoeve van de bevordering van de ruimtelijke kwaliteit is in de provinciale Verordening de 'zorgplicht' opgenomen. Een bestemmingsplan dat voorziet in een ruimtelijke ontwikkeling moet bijdragen aan behoud en ontwikkeling van de ruimtelijke kwaliteit. Er moet in ieder geval sprake zijn van een goede landschappelijke inpassing en zorgvuldig ruimtegebruik. Zorgvuldig ruimtegebruik is een compacte opzet met een concentratie van bebouwing en gebruik van bestaande bebouwing. Dit betekent dat zoveel mogelijk gebruik gemaakt wordt van bestaande bouwpercelen.

Naast de zorgplicht is in de Verordening tevens het beleidsvoornemen opgenomen met betrekking tot '*kwaliteitsverbetering van het landschap*'. De vereiste kwaliteitsverbetering koppelt ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied aan een concrete tegenprestatie gericht op een verbetering van de kwaliteit van het landschap. In het bestemmingsplan kan ontwikkelingsruimte worden geboden aan functies, mits dit gepaard gaat met maatregelen die het landschap versterken. Dit kan onder andere door landschapselementen aan te leggen maar ook door behoud van waardevolle cultuurhistorische elementen en/of sloop van overvloedige bebouwing.

Het voornemen voldoet aan bovenstaande regels uit de verordening, omdat met het voornemen wordt bijgedragen aan behoud en verdere ontwikkeling van de daartoe aangewezen natuurgebieden.

Provinciaal milieu- en waterplan 2016-2021

De Waterwet is per provincie uitgewerkt in een regionaal waterplan. In Brabant is dit het Provinciaal Waterplan 2016-2021. Daarnaast is de Verordening Water (15 oktober 2015) van kracht. De provincie wil dat het water bijdraagt aan een gezonde omgeving voor mens, dier en plant, waarin we veilig kunnen wonen en waar ruimte is voor economische, maatschappelijke en ecologische ontwikkelingen. Dit wordt vertaald in de volgende maatschappelijke doelen:

- voldoende water voor mens, plant en dier;
- schone en gezonde leefomgeving (bodem, water en lucht);
- bescherming van Brabant tegen overstromingen en externe risico's;
- verduurzaming van onze grondstoffen-, energie- en voedselvoorziening.

Deurnsche Peel & Mariapeel staat in de Verordening Water omschreven als Natura 2000-gebied en als Natte natuurparel. De inrichting en het beheer zijn gericht op behoud, herstel en ontwikkeling van gezonde en goed functionerende ecosystemen. In deze gebieden ligt de focus op het aanpakken van verdroging. Voor de Natte natuurparels geldt bovendien een strikt beschermingsbeleid. Dit beleid houdt in dat ingrepen in de waterhuishouding die niet zijn gericht op behoud of versterking van de natuurwaarden niet zijn toegestaan binnen deze gebieden én in een zone van 2 km rondom de Deurnsche Peel & Mariapeel. Voor de delen van het Brabants Natuurnetwerk die zijn aangeduid als Natura 2000-gebieden wordt in de beheerplannen het bestaande gebruik vastgelegd dat als nulsituatie geldt voor een individuele toets op nieuwe ingrepen.

Het voornemen voldoet aan bovenstaande regels, omdat met de verbetering van de waterhuishouding wordt bijgedragen aan natuurontwikkeling en versterking en daartoe aangewezen natuurgebieden.

Provinciale milieuverordening Noord-Brabant 2010

In de milieuverordening van de provincie Noord-Brabant zijn regels opgenomen voor onder meer geluid, luchtkwaliteit en waterkwaliteit. Een belangrijk aspect van de verordening gaat over stiltegebieden.

Stiltegebieden

Het plangebied ligt, evenals het gehele projectgebied voor een groot gedeelte binnen het Stiltegebied Deurnsche Peel.

In stiltegebieden is het beleid er op gericht om plaatsen waar geen of weinig geluidbelasting, als gevolg van menselijke activiteiten, aanwezig is te beschermen tegen storende, voor de omgeving vreemde geluiden. Gedeputeerde Staten kunnen hier echter een ontheffing voor verlenen.

Ten behoeve van de aanlegfase van het gehele projectgebied zal een ontheffing worden aangevraagd, omdat transportbewegingen, grondwerk en overige werkzaamheden de rust en natuurlijke geluiden in stiltegebied Deurnsche Peel tijdelijk verstoren.

3.4. Gemeentelijk beleid

Structuurvisie Deurne 2030 (vastgesteld 13 maart 2018)

De structuurvisie vormt een doorvertaling van de Toekomstvisie 2030 'Deurne, prettig wonen en leven in de Peel'. De structuurvisie vormt de integrale langetermijnvisie over de noodzakelijke en gewenste ruimtelijke ontwikkelingen en kwaliteiten van Deurne. In de visie wordt inzicht gegeven in bestaande ruimtelijke kwaliteiten en wordt de gemeentelijke meerwaarde van nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen beschreven.

De gronden van het plangebied maken onderdeel uit van het NNN. Het beleid is er hier op gericht de natuurgebieden onderling beter te verdelen en daarvoor ook de natuurwaarden in het omringende landelijk gebied te versterken. Dit gebeurt door beheermaatregelen en door het aanleggen van ecologische verbindingzones. Zo worden in het kader van de herstelmaatregelen voor de Programmatistische Aanpak

Stikstof (PAS) en het project Peelvenen de natuurwaarden in en rondom de Deurnsche Peel versterkt.

De gronden van het plangebied zijn daarnaast op de kaart 'visie omgevingskwaliteit' opgenomen als 'behoud natuur- en landschapswaarden'. Er wordt ingezet op natuurontwikkeling rond de Natura 2000 - gebieden. Daarnaast biedt de aanwezige natuur kansen voor recreatie en natuurbeleving. De gemeente zet zich in voor het benutten van kansen tot versterking van de ecologische verbindingzones.

Het voornemen is in overeenstemming met de uitgangspunten van de gemeente structuurvisie. Het plan heeft betrekking op versterking van de bestaande natuurwaarden in en rondom de Deurnsche Peel.

Groenstructuurplan en groene parels

Groenstructuurplan

De gemeente Deurne heeft op 16 december 2009 het groenstructuurplan vastgesteld. Het groenstructuurplan geeft een integrale- en langetermijnvisie op hoofdlijnen aan voor de looptijd van 10 tot 20 jaar.

De planlocatie is zijn geheel aangeduid als natuurgebied. Daarnaast zijn de bestaande bomenlanen aan de Lupinenweg, Blokweg en Snoertsebaan als zodanig opgenomen.

Groene parels

Naast het groenstructuurplan is er specifiek beleid opgesteld voor groene waardevolle elementen, de groene parels. Op een kaart zijn de groene parels vastgelegd. Groene parels mogen, sinds vaststelling van de gewijzigde Algemene Plaatselijke Verordening (APV), niet gekapt worden. Kappen is pas mogelijk nadat er een omgevingsvergunning is verleend.

De bestaande laanbeplanting in en grenzend aan het plangebied aan de Blokweg, Einderweg, Leegveld, Lupinenweg en Snoertsebaan is aangeduid als waardevol.

Voorliggend plan heeft geen gevolgen voor de gemeentelijke groenstructuur. De landschappelijke hoofdstructuur (wegen en verkaveling) in het projectgebied Leegveld blijft onaangetast. Waar mogelijk blijven de bestaande laanstructuren behouden. Langs enkele wegen door het gebied zal door de stijging van het waterpeil (GHG) -met name bij snelle peilverhoging- risico zijn op het wegvallen van bomen. Het mogelijk wegvallen van bomenrijen zal worden opgevangen met mitigerende maatregelen, zoals het garanderen van voldoende drooglegging, of compenserende maatregelen zoals herplant met een voor de standplaats geschikte boomsoort.

Gemeentelijk beleidskader kwaliteitsverbetering / Nota Kostenverhaal 2018

De gemeente vereist conform de gestelde voorwaarden uit de provinciale Verordening Ruimte, dat elke ruimtelijke ontwikkeling die een wezenlijk ruimtelijk effect heeft op de omgeving gepaard moet gaan met kwaliteitsverbetering van het landschap.

Er kan op meerdere wijze geïnvesteerd worden in extra ruimtelijke kwaliteitstoevoeging. Dit kan onder meer door een extra robuuste landschappelijke inpassing van bebouwing en bestemmingsvlakken en/of de aanleg c.q. herstel van natuur- en landschapselementen (zoals akkerranden, poelen, hakhoutwallen, etc.) alsmede sloop van overvloedige bebouwing ter versterking van de landschapsstructuur.

De gemeente heeft als uitgangspunt bij ruimtelijke ontwikkelingen dat maatregelen voor de kwaliteitsverbetering van het landschap in ieder geval ook op de planlocatie zelf of op direct aangrenzende gronden dient plaats te vinden.

Met de voorgenomen ontwikkeling wordt de omzetting van het bestaande agrarische gebruik naar een natuurlijk ingericht terrein planologisch geborgd. Het voornemen leidt tot behoud en versterking van de ecologische waarden en kenmerken van het gebied en is op zich zelf al een ruimtelijke kwaliteitstoevoeging.

Gebiedsvisie Leegveld 2027

De gebiedsvisie Leegveld 2027 (Werkgroep Leegveld; vastgesteld op 6 september 2017) vormt het kader waarbinnen maatregelen binnen het plangebied wordt afgewogen en in samenhang met elkaar worden uitgevoerd. De gebiedsvisie Leegveld omvat het westelijk deel van de Deurnsche Peel, met daarin de Liesselse Peel, het Soeloopdal en de omliggende landbouwgronden. De hoofddoelstellingen die ten grondslag liggen aan de gebiedsvisie voor het plangebied Leegveld zijn:

- Realisatie van de nieuwe natuur binnen Natuurnetwerk Brabant (NNB);
- Realiseren van duurzame watersystemen gericht op versterking van de natuurfunctie, bestrijding van schade in de landbouw, woningen en wegen, en verbetering van de waterkwaliteit;
- Uitwerken van de perspectieven voor de landbouw en actief realiseren van diverse ontwikkelingsmogelijkheden;
- Terugdringen van de verzuring/eutrofiëring;
- Realisatie van recreatieve verbindingen en fietsverbindingen;
- Opwaardering van het landschap en cultuurhistorie zichtbaar en beleefbaar maken.

De voorgenomen maatregelen in het plangebied, conform het PPWW dragen bij aan alle hoofddoelstellingen zoals die geformuleerd zijn in de gebiedsvisie Leegveld 2027. Hierbij wordt de hydrologie van het hoogveenkerengebied zoveel mogelijk hersteld opdat potenties voor herstel en ontwikkeling van actief hoogveen toenemen. Verder wordt het hoogveenkerengebied niet verder recreatief ontsloten omwille van doelsoorten van de Vogel- en Habitatrichtlijn. Opwaardering van recreatieve en landschappelijke kwaliteiten krijgt ruimte in de randzone waar nieuwe natuur is voorzien in het kader van het Brabants Natuurnetwerk. In het landbouwgebied worden alle inrichtingsmaatregelen voor waterconservering, optimalisatie waterpeil, compensatie van vernatting, verminderen van wateroverlast bij afvoerpieken geïntegreerd. Daarmee wordt de juiste invulling gegeven aan de gebiedsvisie.

Landinrichtingsplan

De aanleiding van het landinrichtingsplan is de aanwijzing van de Peelvenen (bestaande uit de natuurterreinen Deurnsche Peel - Mariapeel, de Groote Peel en de omringende landbouwgronden) tot Strategisch Groen Project in het (eerste) Structuurschema Groene Ruimte (1992). De in 2000 ingestelde Landinrichtingscommissie heeft in 2005 het Landinrichtingsplan 'Het onverenigbare verenigd' (Peelvenen Noord) opgesteld.

In het landinrichtingsplan 'Het onverenigbare verenigd' van 2005 is het restaureren en herontwikkelen van de bestaande natuur als hoogveengebied als belangrijke doelstelling opgenomen. Belangrijke ingrepen die hierbij worden genoemd zijn het verhogen van waterpeilen, het minimaliseren van peilfluctuaties en het inrichten van een zone natuur rond de al aanwezige natuur. Daarnaast zijn er inrichtingsmaatregelen opgenomen voor de ontwikkeling van de nieuwe natuur tot hoogveenbegeleidende natuur. Maatregelen in de landbouw, verkeer en recreatie ondersteunen deze strategie, maar hebben daarnaast ook eigen doelen.

Met de voorgenomen ontwikkeling wordt de omzetting van het bestaande agrarische gebruik naar een natuurlijk ingericht terrein planologisch geborgd. Het voornemen leidt tot behoud en versterking van de ecologische waarden en kenmerken van het gebied.

3.5. Beleid waterschap Aa en Maas

Waterbeheerplan

Op 22 december 2015 heeft het waterschap Aa en Maas het waterbeheerplan 2016-2021 vastgesteld. In dit waterbeheerplan staan de doelstellingen die het waterschap nastreeft en wat het waterschap in de periode 2016-2021 gaat doen om deze doelen te halen. In het plan worden de volgende doelstellingen voor water uitgewerkt:

- veilig en bewoonbaar beheergebied;
- voldoende water en robuust watersysteem;
- schoon water;
- gezond en natuurlijk water.

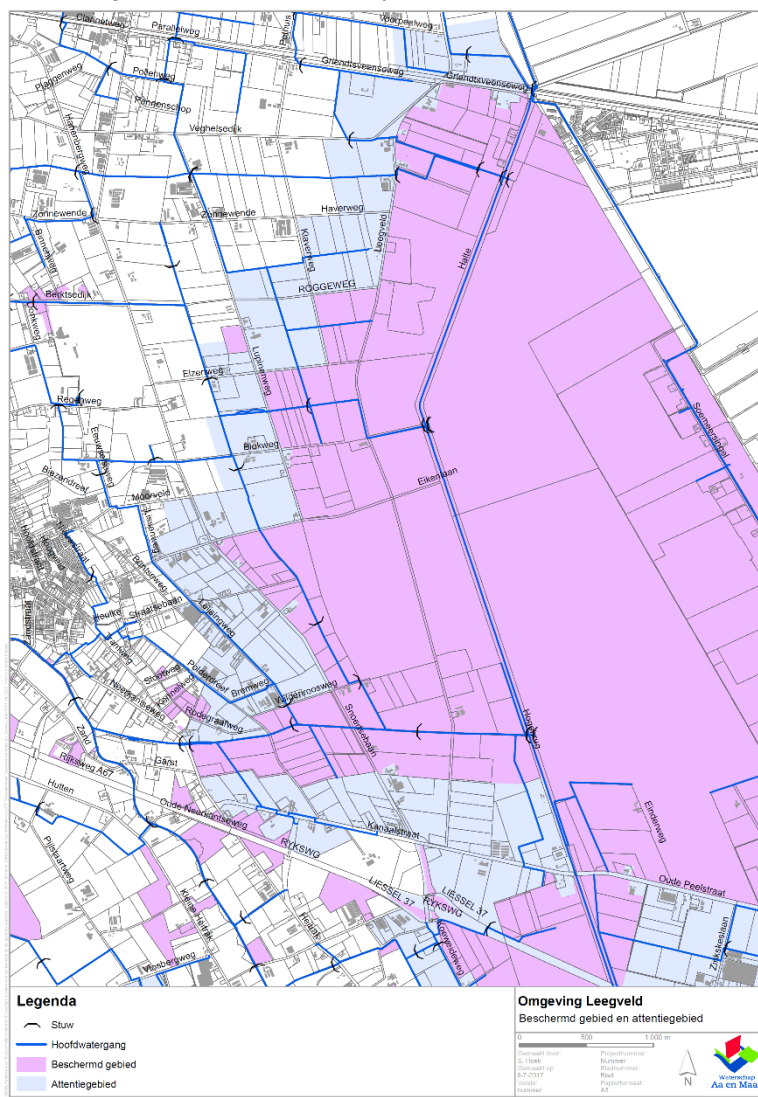
In het kader van haar programma 'Voldoende water en Robuust watersysteem' tracht het waterschap te zorgen voor een robuust en veerkrachtig watersysteem voor een klimaatbestendige ruimtelijke inrichting en landgebruik, om bestand te zijn tegen weersextremen. Daarnaast worden afspraken gemaakt over het Gewenste grond- en Oppervlaktewater Regime (GGOR) met de omgeving en worden inrichting en het beheer van het watersysteem hierop afgestemd. Ten behoeve van verdrogingsbestrijding zal het waterschap maatregelen uitvoeren om herstel van de gewenste hydrologische omstandigheden in Natura 2000-gebieden en Natte Natuurparels te bereiken.

Keur

Op 26 februari 2015 heeft het waterschap de nieuwe Keur vastgesteld, die op 1 maart 2015 inwerking is getreden. Deze keur is in samenwerking tussen de waterschappen Aa en Maas, Brabantse Delta en De Dommel tot stand gekomen, waardoor nu sprake is van een uniforme Keur.

Het waterschap is verantwoordelijk voor het waterbeheer (waterkwaliteit en -kwantiteit) binnen het plangebied. Voor waterhuishoudkundige ingrepen is de Keur van toepassing. In de Keur staan de geboden en verboden die betrekking hebben op watergangen en waterkeringen. Voor het uitvoeren van werkzaamheden kan een vergunning nodig zijn. De werkzaamheden in of nabij de watergangen en waterkeringen worden getoetst aan de beleidsregels.

Voor werkzaamheden die worden uitgevoerd met een projectplan is geen watervergunning nodig. Het is echter niet gewenst dat de werkzaamheden die middels een projectplan worden uitgevoerd niet in lijn zijn met de algemene en beleidsregels van de Keur. Om deze reden zijn de voorgenomen maatregelen van het project getoetst aan de beleidsregels van het waterschap.

Uitsnede Keur, kaart beschermde gebieden

Het plangebied van het PIP is in zijn geheel aangeduid als 'beschermd gebied'. In deze gebieden wordt een strikte waterhuishoudkundige bescherming gehanteerd. Nieuwe waterhuishoudkundige ingrepen zijn niet toegestaan, tenzij deze zijn gericht op het verbeteren van de condities voor de natuur.

Dit betekent dat alleen vergunning kan worden verleend indien de ingreep gericht is op de gewenste natuurontwikkeling of deel uitmaakt van een integraal plan voor de ontwikkeling van de natuur (compenserende maatregelen ter voorkoming van vernattingschade die het gevolg is van de ingreep worden hierbij inbegrepen).

De voorgenomen maatregelen in het plangebied, conform het PPWW dragen bij aan de hoofddoelstellingen zoals die geformuleerd zijn in het waterbeheerplan.

Naar aanleiding van het PPWW worden enkele waterlopen gewijzigd en dient de Legger van het waterschap te worden aangepast. Het waterschap zal na uitvoering de gerealiseerde of gewijzigde waterlopen inmeten en vastleggen in het beheerregister en opnemen in de Legger.

In afstemming met het waterschap zijn op de verbeelding van dit PIP conform het bestemmingsplan 'Derde herziening bestemmingsplan Buitengebied' van de gemeente Deurne uitsluitend de hoofdwatgangen opgenomen. Voor onderhavig PIP betreft dit uitsluitend het tracé van de nieuwe Siberieloop, dat als 'Water' is bestemd.

Overige watgangen binnen het plangebied vallen binnen de bestemming 'Natuur' en worden op basis van de bijbehorende bestemmingsdoeleinden 'waterhuishoudkundige doeleinden' alsmede de tevens geldende beschermingsregels van het Keur afdoende beschermd. Dit geldt ook voor de Soeloop, die voorheen ook als hoofdwatgang was aangeduid en derhalve als 'Water' was bestemd. Met uitvoering van de inrichtingsmaatregelen komt echter de functie als hoofdwatgang hiervan te vervallen. Betreffende gronden zijn in dit PIP derhalve voorzien van de aanduiding 'Natuur'.

Samenvattend blijft de waterfunctie van het gebied gewaarborgd.

4. PLANBESCHRIJVING

4.1. Algehele gebiedsvisie

Ter behoud en ontwikkeling van het waardevolle hoogveengebied worden in het gehele projectgebied Leegveld inrichtingsmaatregelen genomen om de drainerende werking van omliggende gronden te verminderen. Met de maatregelen zullen de bestaande deels vergraste en verboste natuurgebieden met restanten van hoogveen weer natter worden. De nu half besloten natuurgebieden zullen uiteindelijk opener van karakter worden, omdat bomen en bosjes (die zijn ontstaan als gevolg van verdroging van het hoogveen) op meerdere plaatsen weer af zullen sterven. Om vernatting te realiseren worden kades aangelegd. Binnen deze kades wordt het grondwater stabiel hooggehouden in hoogveenkerengebieden, waar het hoogveen kan gaan groeien.

Voor de gronden van het plangebied geldt dat deze gronden als buffer of als tegendrukgebied zullen fungeren om de hoogveenkerengebieden nat te houden. In plaats van de aanwezige uitgestrekte maisvelden en graslanden in huidige situatie, komen er uitgestrekte watervlakten, die gedeeltelijk zullen veranderen in natte ruigten en moeras.

De te nemen herstelmaatregelen zijn op hoofdlijnen beschreven in het beheerplan en vervolgens voor het gehele projectgebied nader uitgewerkt in het PPWW.

4.2. Natura 2000 – Beheerplan Groote Peel, Deurnsche Peel en Mariapeel

Natura 2000 – Vogel- en habitatrictlijn

Om de waardevolle en kenmerkende natuur voor Europa te beschermen, heeft de Europese Unie het initiatief genomen voor Natura 2000. Dit is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden. Het netwerk vormt de hoeksteen van het EU-beleid voor behoud en herstel van biodiversiteit. De bescherming van deze natuurgebieden is geregeld in de Europese Vogelrichtlijn en de Europese Habitatrictlijn. De lidstaten dienen speciale beschermingszones aan te wijzen en moeten instandhoudingsmaatregelen nemen om deze Natura 2000- gebieden te beschermen.

De Europese Vogelrichtlijn en Europese Habitatrictlijn zijn in de nationale Wet natuurbescherming geïmplementeerd. Binnen Nederland zijn in totaal ruim 160 natuurgebieden aangewezen als Natura 2000 gebied, waaronder ook het hoogveenlandschap van de Peelvenen. Binnen Nederland komt het hoogveenlandschap nog maar op beperkte schaal voor en ook elders in Europa staat dit landschap onder druk. Dit gebied is daarom op 30 december 2010 definitief als Natura 2000 gebied aangewezen.

De geformuleerde kernopgaven voor de Deurnsche Peel & Mariapeel zijn:

- *Initiëren hoogveenvorming*: Op gang brengen of continueren van hoogveenvorming in herstellende hoogvenen H7120 in kansrijke situaties, met het oog op ontwikkeling van actieve hoogvenen (hoogveenlandschap) *H7110_A2 (waar nodig uitbreiding oppervlakte H7120). Instandhouding van huidige relictfauna als bronpopulaties fauna. Herstel van grote veengebieden met voldoende rust onder andere voor de niet-broedvogel kraanvogel A127.

- *Overgangszones grote venen*: Ontwikkeling van overgangszones van actieve hoogvenen (hoogveenlandschap) *H7110_A incl. laggzones (met o.a. hoogveenbossen).

Bovenstaande kernopgaven zijn vervolgens uitgewerkt in specifieke instandhoudingsdoelstellingen, die zijn opgenomen in het aanwijzingsbesluit.

Voor het projectgebied Leegveld betreft dit met name:

- H7110_A *Actieve hoogvenen
Doel: Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit actieve hoogvenen, hoogveen-landschap (subtype A).
- H7120 Herstellende hoogvenen
Doel: Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit. Enige achteruitgang in oppervlakte ten gunste van habitatype actieve hoogvenen, hoogveenlandschap (H7110A), is toegestaan.

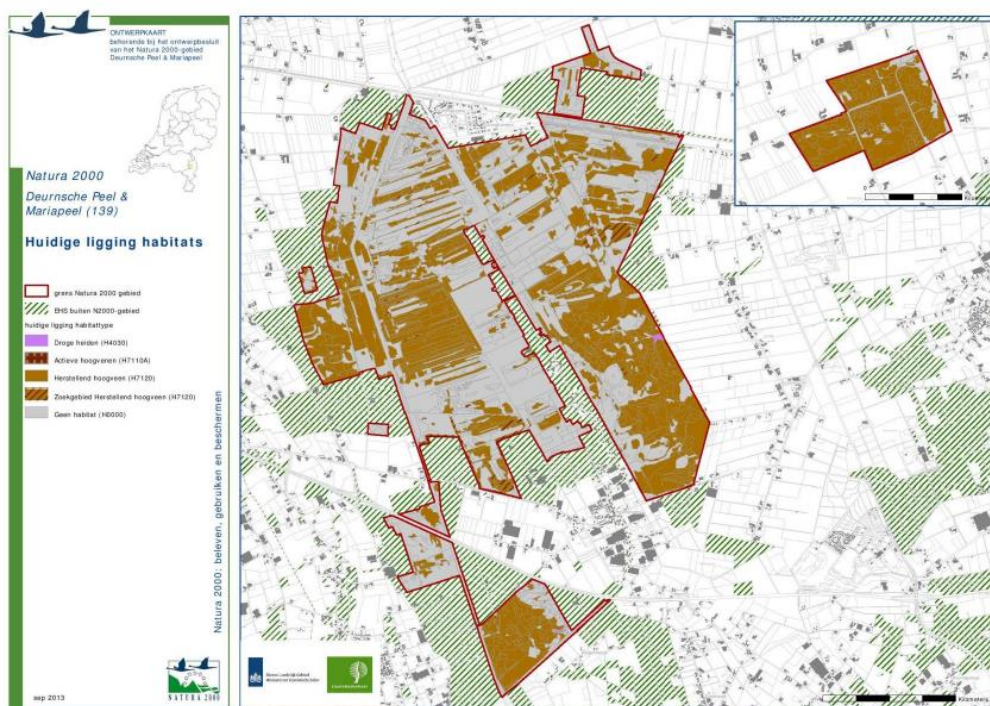

Begrenzing aangewezen Natura 2000-gebied Deurnsche Peel & Mariapeel, waarbij de bruine gebieden tevens zijn aangewezen als Beschermd natuurmonument

Beheerplan

De Wet Natuurbescherming vereist dat er voor alle Natura 2000 gebieden een beheerplan is. Het beheerplan is het kader voor het bereiken en handhaven van de geformuleerde instandhoudingsdoelstellingen van het betreffende Natura 2000 gebied. In een beheerplan worden de instandhoudingsdoelstellingen uit het aanwijzingsbesluit uitgewerkt in omvang, ruimte en tijd en worden de maatregelen beschreven die nodig zijn om deze doelen te halen. In het beheerplan zijn zowel bepalingen ten aanzien van Natura 2000 als de beoogde (herstel) maatregelen van het landelijke PAS-programma opgenomen.

Het plangebied is gelegen binnen het beheerplan 'Groote Peel, Deurnsche Peel & Mariapeel', dat in januari 2018 is vastgesteld. In het beheerplan zijn de eerder in het aanwijzingsbesluit geformuleerde instandhoudingsdoelstellingen nader geconcretiseerd.

Huidige ligging habitats Deurnsche Peel

Voor elk Natura 2000-gebied is een zogenaamde PAS-gebiedsanalyse met maatregelkaarten opgesteld. Dat is ook het geval voor Peelvenen, waarvoor in 2017 de PAS gebiedsanalyse is vastgesteld en die integraal in het beheerplan is opgenomen. In de PAS- gebiedsanalyse staat wat de doelen zijn voor het betrokken gebied en welke herstelmaatregelen waar en wanneer nodig zijn. Veel maatregelen buiten het huidige natuurgebied richten zich op het verhogen van de grondwaterstand en/of het tegengaan van bemestingseffecten. In de PAS-gebiedsanalyses zijn de habitattypen vermeld met een negatieve trend, deze typen worden veelal bedreigd door verdroging en/of vermessing. In overleg met terreinbeheerders en waterschappen zijn de herstelmaatregelen benoemd die noodzakelijk zijn voor het behoud van deze bedreigde habitattypen.

Voor het projectgebied Leegveld betreft dit (hydrologische) maatregelen gericht op behoud en uitbreiding van het bestaande habitatareaal actief hoogveen en behoud van oppervlak herstellende hoogvenen en verbetering van de kwaliteit, waardoor uiteindelijk uitbreiding van actief hoogveen plaats zal vinden in het huidige areaal van herstellend hoogveen. Vernatting van de hoogveengebieden en verminderen van drainerende werking is daarvoor noodzakelijk.

Zonder PAS herstelmaatregelen leidt de stikstofdepositie tot schade aan de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000 gebied; de kwaliteit verslechtert en het areaal hoogveen neemt af. Voor het behoud van het bedreigde habitat “herstellend hoogveen” is de uitvoering van PAS-maatregelen urgent, noodzakelijk en nuttig.

Ontwikkeling en behoud van Actief hoogveen (H7110A) is alleen mogelijk wanneer:

- ☐ Ondiepe plassen (waterdiepte circa 30 centimeter) aanwezig zijn;
- ☐ (Grond)waterstanden voldoende hoog (dat wil zeggen ten minste in de veenbasis) en stabiel zijn (dat wil zeggen fluctuaties 0,1-0,3 m ten opzichte van het veenoppervlak). Hiervoor is een (zeer) beperkte wegzijging ($< 40 \text{ mm j}^{-1}$) en daarmee de aanwezigheid van slecht doorlatende lagen dan wel voldoende tegendruk noodzakelijk.

Aan deze randvoorwaarden wordt in Natura 2000-gebied “Deurnsche Peel & Mariapeel” op dit moment op veel plaatsen niet voldaan, hetgeen het duurzaam behalen van geformuleerde instandhoudingsdoelstellingen in de weg staat. Als oorzaken worden genoemd:

- Drainage vanuit de omgeving door te lage waterstand in regionale zandpakket.
- Drainage vanuit de omgeving door sloten met laag peil.
- Doorsnijding van lokale ondoorlatende lagen door sloten / wijken.
- Afvoer van oppervlaktewater.
- Sterke groei van o.a. berken en pijpenstrootje.
- Suboptimale compartimentering.

Om voornoemde uitdagingen het hoofd te bieden en te kunnen voldoen aan de abiotische randvoorwaarden die nodig zijn vanuit de instandhoudingsdoelstelling, zijn zowel het verbeteren van de compartimentering binnen het Natura 2000-gebied als het realiseren van compartimenten buiten het gebied van essentieel belang. Optimaliseren van de compartimenten binnen het Natura 2000-gebied dient onder meer het beperken van de wegzijging van water via plekken waar vervening heeft plaatsgevonden tot de minerale bodem. Hoogveenherstel in deze gebieden blijkt echter niet mogelijk zolang de grondwaterstanden niet hoog en stabiel genoeg zijn. De compartimentering beoogd onder meer dergelijke locaties hydrologisch te isoleren van de hoogveenkerngebieden waar hoogveenherstel wel mogelijk is vanwege een aanwezige veenlaag.

Het realiseren van compartimenten buiten het Natura 2000-gebied (maar binnen Natuurnetwerk Brabant) zorgt ervoor dat water minder makkelijk uit het Natura 2000-gebied kan worden afgevoerd; er wordt als het ware tegendruk geboden. Beiden samen zorgen ervoor dat voorzien wordt in stabiele, voldoende hoge grondwaterstanden, waardoor behoud en ontwikkeling van Herstellende hoogvenen (H7120) en uiteindelijke

Actief hoogveen (H7110A) binnen bereik komt in die gebieden waar dat nog mogelijk is, zoals de instandhoudingsdoelstellingen vragen.

De effectiviteit van de voorgenomen activiteit blijkt onder meer uit modelberekeningen, die laten zien dat na het uitvoeren van het voornemen op veel grotere schaal dan nu het geval (circa 147 hectare) voldaan kan worden aan voornoemde abiotische randvoorwaarden. Hierbij is het geoorloofd dat er een gering areaal H7120 Herstellende hoogvenen verdwijnt ten gunste van de ontwikkeling van H7110A Actieve hoogvenen. Behoud en ontwikkeling van Herstellend hoogveen en uiteindelijk Hoogveen conform de instandhoudingsdoelstellingen voor “Deurnsche Peel & Mariapeel” komt hierdoor binnen bereik.

Het totaal aan maatregelen is nader in detail beschreven in het PPWW, dat als bijlage 7 bij deze toelichting is opgenomen. In navolgende paragraaf volgt een korte samenvatting hiervan..

4.3. Projectplan Waterwet Leegveld

Het PPWW richt zich op de maatregelen die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van het PAS-gebiedsanalyse. De maatregelen zijn gericht op het verbeteren van de waterhuishouding van de bestaande natuurgebieden in de Liesselse Peel en de Deurnsche Peel.

De werkzaamheden zijn gericht op het herstel en de bescherming van de natuur in het gebied door het hoogveenlandschap te herstellen. Hoogveenlandschap bestaat uit hoogveenkernen en randzones. Voor hoogveenkernen is een stabiel waterpeil nodig en voor het gehele hoogveenlandschap moet de verdroging stoppen.

Door de actuele verdroogde situatie verergert het verzurende en vermestende effect van een te hoge atmosferische depositie van stikstof in het plangebied. Een belangrijk deel van de achteruitgang kan worden gestopt door deze verdroging effectief aan te pakken, waarbij er nieuwe kansen ontstaan voor hoogveenherstel. Hydrologische herstel is één van de belangrijkste maatregelen op gebiedsniveau om het natuurgebied minder gevoelig te maken voor stikstofdepositie.

De kern van de doelstelling voor het projectgebied Leegveld is het op gang brengen en continueren van het unieke proces van hoogveenvorming en het beschermen en ontwikkelen van het (nog aanwezige) hoogveenlandschap. De uit te voeren maatregelen versterken de gevoelige natuurwaarden zodat de instandhoudingsdoelen beschreven in het Natura 2000-beheerplan worden gehaald ondanks een overmaat aan stikstofdepositie. De maatregelen zijn gericht op:

- het uitbreiden van de oppervlakte met de vereiste omstandigheden voor de waterhuishouding voor hoogveenkernen en –landschap;
- het verbeteren van de kwaliteit van actieve en Herstellende hoogvenen waarbij rekening wordt gehouden dat de vogel- en diersoorten die als gevolg van de ingrepen tijdig vervangend habitat krijgen wanneer het bestaande leefgebied te nat wordt.

Een belangrijke randvoorwaarde van het project is het voorkomen van negatieve effecten als gevolg van vernatting op de omgeving, omwonenden, wegen, laanbomen en voor de landbouw als gevolg van de effecten van het hydrologische herstel.

Concrete maatregelen

Compartimentering

Om de hydrologische toestand in de hoogveenkerengebieden te optimaliseren wordt het gehele gebied, dus zowel de Deurnsche en Liesselse Peel als de nieuwe natuurgebieden ingedeeld in 33 verschillende compartimenten (zie onderstaande figuur en bijlage 5 voor een groter overzicht).

Afbeelding overzicht compartimenten

Door deze compartimentering wordt het mogelijk het waterpeil en de grondwaterstanden op te zetten en te stabiliseren, ten gunste van de kwaliteit van het herstellend hoogveen en de ontwikkeling van nieuwe arealen actief hoogveen. De diverse compartimenten hebben verschillende functies, te weten:

- I Hoogveenkerng gebied → voor het realiseren van stabiele waterstanden in herstellend hoogveen;
- II Voorraadgebied → voor watervoorziening van aanliggende hoogveenkerng gebieden;
- III Tegendrukgebied → voor hydrologische tegendruk aan de hoogveenkerng gebieden en voorraadgebieden;
- IV Buffergebied → voor tijdelijk vasthouden van water in perioden met hevige neerslag.

De compartimenten waarbinnen zich al hoogveen bevindt of waar de potentie voor hoogveenontwikkeling hoog is, noemen we hoogveenkerng gebieden. Hier dient het grondwaterpeil jaarrond zo veel mogelijk gelijk te blijven. Rondom de compartimenten met de functie hoogveenkerng gebied liggen compartimenten met de functie voorraadgebied. Hier is het streefwaterpeil iets hoger dan in de compartimenten met hoogveen met als doel deze hoogveenkerng gebieden in drogere perioden op peil te houden. De compartimenten zijn begrensd door natuurlijke hoogtes in het maaiveld of, bij afwezigheid hiervan door aan te brengen kades. Via een stuwtje in de kade wordt het gewenste peil ingesteld. Bij het bepalen van de streefpeilen in de natuurgebieden wordt zo veel mogelijk gestreefd naar een plas / dras situatie. Dat wil zeggen dat het grondwater zo ongeveer aan het maaiveld staat. Dit is de ideale situatie voor hoogveenontwikkeling.

In de nieuw in te richten natuurgebieden wordt het peil in de compartimenten opgezet om zo tegendruk te vormen richting de hoogveenkerng gebieden in de Deurnsche peel en Liesselse Peel. Naast de functie van tegendrukgebied heeft een aantal compartimenten een bufferfunctie. Het toekomstig streefpeil in de “tegendruk compartimenten” wordt boven het (laagste) maaiveld. De streefpeilen in de compartimenten komen niet boven de peilen in de hoogveenkerng gebieden uit zodat er geen stroming vanuit voormalig landbouwgebied richting de huidige natuurgebieden ontstaat.

De bufferfunctie is ingebouwd om er voor te zorgen dat bij grote hoeveelheden neerslag het water vanuit de Deurnsche Peel, de Liesselse Peel en de nieuwe natuur tijdelijk vastgehouden kan worden. Circa 5 à 10 dagen na de regenbui kan het water weer langzaam afgevoerd worden in de watergangen rondom het gebied. Hiermee wordt voorkomen dat bij hevige neerslag het watersysteem van het omliggende gebied nog eens extra zwaar belast wordt met regenwater vanuit de natuurgebieden.

Aanpassing van bestaande watergangen

Het indelen van het gebied in compartimenten heeft tot gevolg dat er ook wordt ingegrepen in de bestaande waterlopen:

1. Watergangen omleiden

Door de aanleg van compartimenten nieuwe natuur worden watergangen zoals de Siberiëloop, de Leijnsingloop en de Peelloop geblokkeerd. Om afwatering van de landbouwgronden te kunnen borgen worden de betreffende watergangen omgeleid en nieuwe kunstwerken aangelegd (stuwen en bemaling).

2. Borgen wateraanvoer vanuit Kanaal van Deurne

De Oude Aa en de Vlier zorgen voor wateraanvoer voor het landbouwgebied ten westen en noordwesten van Leegveld, maar lopen dwars door de compartimenten.

Deze watergangen worden alleen waterhuishoudkundig aangepast, zij worden niet gedempt, maar aangepast zodat ze geen drainerend effect (meer) hebben op het natuurgebied. Ruimtelijk veranderen deze waterlopen echter niet. Daarnaast wordt er ook voor gezorgd dat er geen voedselrijk Maaswater in het hoogveenkerengebied kan stromen. Zo wordt in de Oude Aa het waterpeil met behulp van regelbare stuwen gelijk gezet met het streefpeil en grondwaterstanden in de aangrenzende compartimenten om uitwisseling tussen deze twee systemen te voorkomen.

3. Tegengaan ongewenste drainage

Watergangen hebben een drainerende werking en onttrekken daardoor grondwater uit de natuurgebieden. Vooral in de nieuwe natuur compartimenten bevinden zich talloze greppels, sloten en watergangen. Om de ongewenste drainage op te heffen worden deze allemaal gedempt en/ of verondiept. In het plan worden een aantal deeltrajecten van watergangen die geen afwaterende functie meer hebben gedempt, zoals deeltrajecten van de Leijnsingloop, de Siberiëloop en de verlengde Vreewijkse loop. Watergangen die nog wel water afvoeren, zoals de Soeloop worden minder diep gemaakt en verbreed.

Om de compartimenten heen worden kades aangelegd om er voor te zorgen dat water wordt vastgehouden in het gebied. De grenzen van de compartimenten in het bestaande natuurgebied volgen zoveel mogelijk de bestaande hoogtes in het maaiveld, zodat hier zo min mogelijk ingrepen uitgevoerd hoeven te worden. De kades in de nieuwe natuur worden veelal aangelegd op bestaande perceelgrenzen. Tussen de verschillende compartimenten worden ook verschillende typen kades onderscheiden.

Verwijderen bouwvoor

Vanwege de hoge gehalten aan voedingsstoffen in de te inunderen bodems wordt het voor een aantal gronden binnen het plangebied noodzakelijk geacht om de huidige (zwaar bemeste) bouwvoor met een gemiddelde diepte van 40 cm te verwijderen om een goede waterkwaliteit te kunnen garanderen cq. verbeteren alsmede om de mogelijkheden voor natuurontwikkeling te optimaliseren.

Mitigerende en overige maatregelen

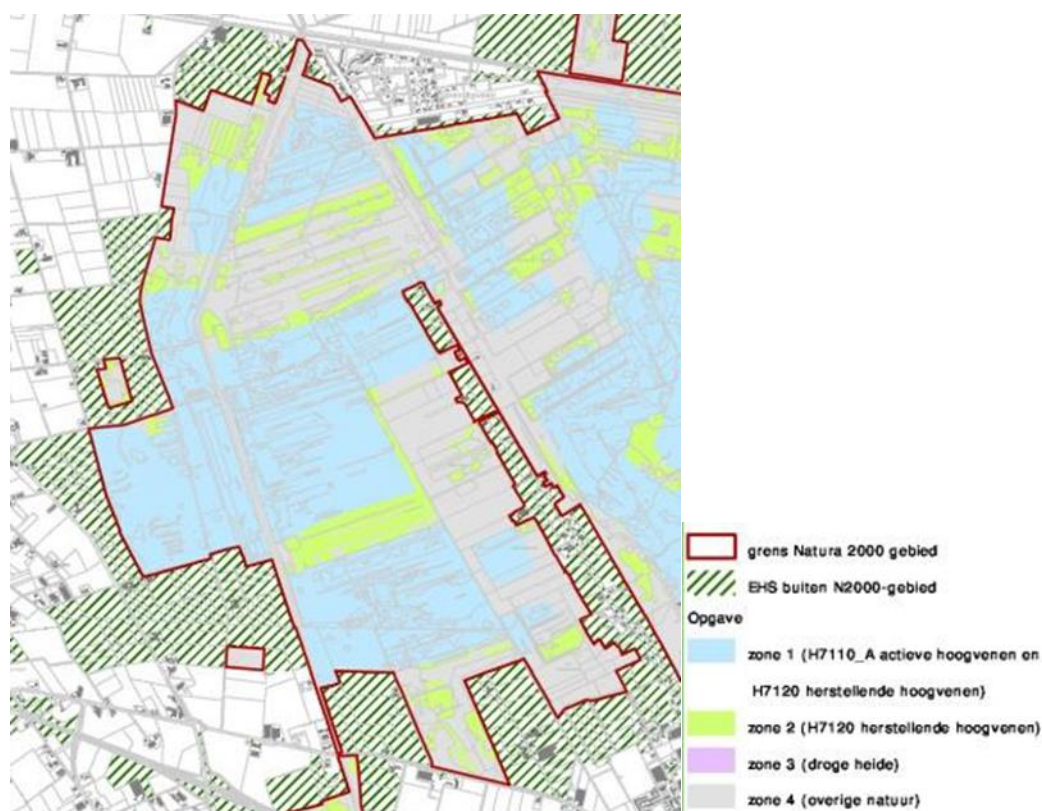
De uitwerking van de PAS-herstelmaatregelen is integraal én gebiedsgericht aangepakt, zodat strijdigheden met andere doelen, zoals beschreven in het Landinrichtingsplan kunnen worden voorkomen. Zo zijn onder meer de gevolgen van de peilstijgingen in het natuurgebied op het omliggende, voornamelijk agrarische gebied onderzocht. Duidelijk is waar maatregelen genomen moeten worden om de negatieve effecten op de omgeving te voorkomen. Deze maatregelen worden door het waterschap gezamenlijk met de direct betrokkenen uitgewerkt en gelijktijdig met de maatregelen in de natuur gerealiseerd.

Wat betreft recreatie is bepaald dat de in het gebied aanwezige recreatieve paden behouden blijven. Enkele paden worden deels verlegd om zo te zorgen voor voldoende drooglegging.

De nieuw aan te leggen kades kunnen mogelijk in de toekomst gebruikt worden om nieuwe recreatieve routes te realiseren. Initiatieven door derden kunnen er voor zorgen dat de eerder uitgewerkte Peeltroeven gerealiseerd worden.

4.4. Nut en noodzaak geselecteerde percelen

Doelstelling voor de Deurnsche Peel (inclusief Liesselse Peel) is dat vóór 1 juli 2021 (hydrologische) maatregelen uitgevoerd moeten zijn met als doel de aanwezige hoogveenkernen en gebieden met herstellend hoogveen te behouden (op onderstaande figuur aangegeven als zone 1) en start van de hoogveen-regeneratie mogelijk maken. Vernatting van de hoogveengebieden en verminderen van drainerende werking is daarvoor noodzakelijk. Zonder deze maatregelen leidt de stikstofdepositie tot schade aan de instandhoudingsdoelstellingen van dit Natura 2000 gebied.

Ligging van hoogveenkerengebieden in Deurnsche en Liesselse Peel

Door de provincie Noord-Brabant is een methodiek ontwikkeld waarmee percelen worden geselecteerd die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de urgente PAS-maatregelen. In bijlage 2 is een nadere toelichting op de gehanteerde methodiek opgenomen.

Op basis van de in de bijlage toegelichte methodiek zijn de betreffende percelen, die noodzakelijk worden geacht voor het realiseren van de geformuleerde doelstellingen geselecteerd. Vervolgens zijn de geselecteerde gronden, die nog niet zijn voorzien van een natuurbestemming opgenomen in het PIP.

Dit betreffen agrarische percelen, die als buffer of als tegendrukgebied zullen gaan fungeren om de hoogveen -kerngebieden nat te houden. Na uitvoering van de voorgenomen inrichtingsmaatregelen zullen deze gronden steeds meer en vaker onder water komen te staan en geleidelijk veranderen in watervlakten met natte ruigten en moeras. Regulier agrarisch gebruik is dan niet meer mogelijk.

Samenvattend kan het plangebied, zoals ook in paragraaf 1.3 beschreven grofmazig worden onderverdeeld in een 4- tal deelgebieden:

1. Leegveld – noord (nr. 5), nabij Vreekwijische Loop;
2. Rondom Michelspeeltje, ten noorden Eikenlaan – ten oosten Lupinenweg (incl. Leegveld 20);
3. Ten oosten van Snoertsebaan 8;
4. Percelen Soeloopdal (incl. Leegveld 51a en Einderweg 5a).

Hieronder is per deelgebied een korte omschrijving opgenomen van het gebied met de voorgenomen maatregelen en voorziene natuurdoeltypen. In bijlage 6 van dit PIP is de gehele maatregelenkaart binnen het projectgebied opgenomen. In bijlage 20 bij het PPWW is een uitgebreide beschrijving van de maatregelen per compartiment opgenomen.

1. Percelen Leegveld noord (onderdeel van compartiment 1)

Dit betreft een tweetal percelen nabij de Vlier. Het compartiment dient voor buffering van water en het bieden van tegendruk.

De watergang ten zuiden van de Vlier wordt gedempt. Ook de meeste greppels en overige kavelsloten in het gebied worden gedempt, enkele sloten blijven op om de afwatering te garanderen.

In de natste en schraalste delen (circa 85% van het areaal) van dit compartiment wordt voorzien in Kruiden- en faunarijck grasland, dat op langere termijn plaatselijk omgevormd kan worden naar Veenmosrietland. In de droogste en voedselrijkste delen (voormalige maisakker) is voorzien in een mix van kruiden- en faunarijck grasland en ruigtevelden.

2. Percelen nabij Michelspeeltje, nabij Blokweg en Lupinenweg (onderdeel van compartiment 4a en 4b)

Dit betreft een 7-tal percelen nabij het Michelspeeltje, die zijn gelegen in een tweetal compartimenten, gescheiden door de Oude Aa. Beide compartimenten dienen ter buffering van water en het bieden van tegendruk.

Alle greppels en sloten binnen de twee compartimenten worden gedempt. De voormalige agrarische bedrijfslocatie aan Leegveld 20 is reeds door de provincie aangekocht en zal in zijn geheel in de loop van 2018 worden gesloopt, waarna het gebied als natuur ingericht kan worden.

Het beoogd landgebruik voor de percelen is halfnatuurlijk grasland en voor de zuidelijke gronden overwegend kruiden- en faunarijck grasland.

Ten noordwesten van het Michelspeeltje ter hoogte van de Lupinenstraat bevinden zich een tweetal agrarische percelen, waar als gevolg van de berekende grondwaterstijging

regulier agrarisch gebruik als grasland en/of maisteelt niet meer mogelijk is. Voor deze percelen is derhalve ook omzetting naar een Natuurbestemming en verwerving voorzien.

3. Percelen ten oosten van de Snoertsebaan 8 (onderdeel van compartiment 8)

Dit betreft een 7-tal percelen ten oosten van de Snoertsebaan, nabij nr. 8.

Het gehele compartiment dient ter buffering van water en het bieden van tegendruk.

De in dit compartiment gelegen Peelloop wordt gedempt, evenals alle aanwezige kavelsloten, greppels en eventuele drainage.

Het beoogd landgebruik is halfnatuurlijk grasland en deels moeras, dat zal ontstaan op de delen van dit compartiment waar water jaarrond (ruim) boven maaiveld staat.

4. Percelen Soeloopdal (onderdeel van compartiment 9a-b-c, 10 en 34)

Dit betreft een 20-tal percelen in het Soeloopdal, die onderdeel uitmaken van 5 compartimenten. De compartimenten bieden tegendruk en buffert water.

De laaggelegen landbouwpercelen vormen een belemmering voor de noodzakelijke vernatting in de waterloop Soeloop.

De Soeloop wordt verondiept, waarbij de functie als hoofdwatgang komt te vervallen. Daarnaast wordt de Siberiëloop gedempt, omgeleid langs de zuidzijde van het plangebied en aangesloten op de bestaande watgang langs de Polderdreef. De watgang krijgt de functie hoofdwatgang. Alle overige aanwezige kavelsloten en greppels worden gedempt.

De voormalige agrarische bedrijfslocaties aan Leegveld 51a en Einderweg 5a zijn in zijn geheel reeds door de provincie Noord-Brabant aangekocht en zullen volledig worden volledig gesloopt. Conform gemaakte afspraken kan hier tot 1 november 2020 nog voortzetting van het bestaande gebruik plaatsvinden.

Het beoogd landgebruik binnen de compartimenten is hoofdzakelijk moeras en halfnatuurlijk grasland. Voor compartiment 34 is het beoogd landgebruik ook halfnatuurlijk grasland en voor de laagste delen moeras.

5. MILIEU-EFFECTRAPPORTAGE

5.1. Algemeen

De m.e.r.-procedure is een hulpmiddel bij de besluitvorming over grote projecten. Het doel van een m.e.r. is om in de besluitvorming het milieubelang, naast de overige belangen, een volwaardige rol te laten spelen. In het MER worden op een samenhangende, objectieve en systematische wijze de milieueffecten beschreven, die naar verwachting optreden als gevolg van de voorgenomen activiteiten. Een m.e.r.-procedure is verplicht bij de voorbereiding van activiteiten die kunnen leiden tot belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu.

M.e.r.-plicht

Bij het opstellen van een ruimtelijke plan bestaat er een wettelijke verplichting tot het doorlopen van een m.e.r.-procedure voor plannen die:

- het kader vormen voor toekomstige m.e.r.-(beoordelings)plichtige besluiten;
- en/of waarvoor een Passende Beoordeling nodig is op grond van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn en de Natuurbeschermingswet.

Voor het PIP is gelet op de oppervlakte van het plangebied, waarvoor een planologische wijziging van 'agrarisch' naar 'natuur' (> 125 ha) wordt voorbereid conform Europese regelgeving in beginsel de verplichting tot het doorlopen van een plan-m.e.r. procedure. Voor het PPWW is sprake van een m.e.r.-beoordelingsplicht.

Waterschap Aa en Maas en de Provincie Noord-Brabant hebben- vanwege de gewenste zorgvuldigheid én duidelijkheid- besloten één integraal Milieu effect rapport (MER) voor het gehele plangebied op te stellen en een m.e.r. procedure te doorlopen voor het PPWW en het PIP. Het MER brengt de milieugevolgen van deze plannen in beeld. Op basis hiervan betrekken de provincie en het waterschap ook de milieugevolgen bij hun besluitvorming. Het MER is in een separate rapportage opgenomen.

M.e.r.-procedure

Via een openbare kennisgeving (dd. 9 december 2017) is de start van de m.e.r. procedure met het bekend maken van de Notitie Reikwijde en Detailniveau (NRD) door de provincie Noord-Brabant gestart. Hiermee heeft de provincie Noord-Brabant de wettelijke adviseurs en andere bestuursorganen de mogelijkheid gegeven tot het geven van een reactie over de inhoud van het op te stellen MER. Op basis van de ingebrachte zienswijzen en het advies van de Cmer heeft Gedeputeerde Staten van de provincie Noord- Brabant op 13 maart 2018 de definitieve NRD vastgesteld. Op basis van de definitieve NRD is vervolgens de ontwerp MER 'Gebiedsontwikkeling Leegveld' (versie 3 mei 2018) opgesteld, die als bijlage bij zowel onderhavig PIP als bij het PPWW ter inzage wordt gelegd.

5.2. Ontwerp MER

In het navolgende is een samenvatting van het ontwerp MER opgenomen.

Alternatieven

In het MER (2003) dat is opgesteld vooruitlopend op het Landinrichtingsplan Herinrichting Peelvenen zijn meerdere alternatieven voor de inrichting van delen het gebied Leegveld beschouwd. In overleg met alle betrokken partijen is toen gekozen voor een voorkeursalternatief waarin de doelstellingen van de functies natuur, landschap, landbouw, recreatie en leefbaarheid zo goed mogelijk zijn verenigd. Dat voorkeursalternatief is uitgewerkt in het PPWW. Dat is gebeurd aan de hand van een integraal ontwerpproces om uiteindelijk te komen tot een ontwerp dat optimaal voldoet aan de doelstelling van het project.

Doordat in het MER voor het Landinrichtingsplan Herinrichting Peelvenen al meerdere beschouwd en afgewogen én gedurende de totstandkoming van het PPWW verscheidene oplossingsrichtingen zijn beschouwd zijn in het ontwerp MER geen (nieuwe) alternatieven en/of varianten meer onderzocht. De destijds gemaakte afweging is nog steeds actueel. Het huidige MER heeft hierdoor een toetsend karakter om te onderzoeken wat de consequenties voor het milieu zijn van het PPWW en de afzonderlijke maatregelen die daarin worden genoemd en om te onderzoeken of er ten opzichte van de mitigerende maatregelen die onderdeel uitmaken van het PPWW nog aanvullende mitigerende maatregelen nodig zijn om eventuele negatieve effecten op het milieu te beperken.

Effecten

In het MER zijn de milieueffecten van de maatregelen (inclusief de mitigerende maatregelen) die onderdeel uitmaken van het PPWW onderzocht en beoordeeld. In onderstaande tabel zijn alle scores van het plan Leegveld op de diverse milieucriteria weergegeven. Dit is een beoordeling ten opzichte van referentiesituatie. Dat is de situatie van het plangebied zoals het zich ontwikkeld tot 2030 zonder uitvoering van het PPWW, maar wel rekening houdend met de uitvoering van de vastgestelde plannen en besluiten.

Aspecten	Criteria	Effectscore Planalternatief
Doelbereik	Stand GHG i.r.t. maaiveldniveau	++
	Stijghoogte zandpakket onder veenlaag i.r.t. basis veenpakket	++
	Wegzijing vanuit veenpakket naar zandondergrond	+
	Seizoensfluctuatie is <30 cm	++
Natuur	Beïnvloeding beschermde gebieden (Wet natuurbescherming - Gebiedsbescherming)	++
	Beïnvloeding beschermde gebieden (Natuurnetwerk Brabant)	+++
	Beïnvloeding beschermde soorten (Wet natuurbescherming - Soortenbescherming)	-
Grond- en oppervlaktewater	Beïnvloeding grondwaterstanden	Geen effectscore*
	Beïnvloeding grondwaterstroming (kwel, infiltratie)	Geen effectscore*
	Beïnvloeding grondwaterkwaliteit	Geen effectscore*

Aspecten	Criteria	Effectscore Planalternatief
	Beïnvloeding oppervlaktewaterstelsel (waterlopen, peilen, aan- en afvoer)	Geen effectscore*
	Beïnvloeding oppervlaktewaterkwaliteit	Geen effectscore*
Bodem	Beïnvloeding bodemopbouw (grondverzet)	-
	Beïnvloeding bodemkwaliteit (verontreiniging)	0
Landschap en cultuurhistorie	Beïnvloeding ruimtelijke opbouw en verschijningsvorm van het landschap	+
	Beïnvloeding ruimtelijke (zicht)relaties en belevingswaarde van het landschap	+
	Beïnvloeding landschappelijk waardevolle structuren, patronen en elementen	-
	Beïnvloeding van cultuurhistorisch waardevolle structuren, patronen en elementen	-
Archeologische en aardkundige waarden	Beïnvloeding van archeologische waarden	-
	Beïnvloeding van aardkundige waarden	0
Woon-, werk-, en leefmilieu	Gevolgen voor verkeer (verkeersafwikkeling en veiligheid)	- **
	Beïnvloeding woon- en leefmilieu	+
	Beïnvloeding tijdens uitvoering (geluid, lucht, trillingen, stofhinder)	- **
	Risico op natuurbranden	++
Grondgebruik	Gevolgen voor grondgebonden landbouw (oppervlakte, verkaveling, ontwatering, opbrengsten landbouwgewassen, bereikbaarheid)	-
	Gevolgen voor veehouderij (milieuruimte voor ontwikkelingen met effect op stikstofbelasting)	++
	Gevolgen voor wonen (bebouwing, percelen, bereikbaarheid)	-
	Gevolgen voor werken (niet-agrarische bedrijven, bereikbaarheid)	+
	Gevolgen voor recreatieve voorzieningen en structuren	0

* De effecten op grond- en oppervlaktewater komen tot uitdrukking bij de aspecten natuur en grondgebruik. Om dubbeltelling te voorkomen wordt bij grond- en oppervlaktewater geen effectscore gegeven

**Betreft een tijdelijk effect dat optreedt als gevolg van de aanlegwerkzaamheden gedurende 2 jaar

Doelbereik

Het belangrijkste doel van de vernattingsmaatregelen in de bestaande en nieuwe natuur is om het grond- en oppervlaktewaterregime geschikt te maken voor het herstel en de ontwikkeling van hoogveen.

Binnen de hoogveenkerengebieden voldoet na uitvoering van de maatregelen 237 hectare aan alle vier de opgestelde beoordelingscriteria. Dit is een toename van 216 hectare ten opzichte van de referentiesituatie. In het gehele NNB-gebied voldoet het grond- en oppervlaktewaterregime na uitvoering van de maatregelen 266 hectare aan de gestelde vier beoordelingscriteria. Dit is een toename van 238 hectare ten opzichte van de referentiesituatie en voldoende om de doelstellingen uit de PAS te halen. Het PPWW leidt op de hoogveencriteria tot een positief effect.

Tevens is van belang dat de waterkwaliteit in de hoogveenkerengebieden geschikt blijft voor groei van veenmossen (dit is regenachtig voedselarm en zuur water). Het PPWW heeft als effect dat de hoogveen-kerengebieden niet of niet meer door gebiedsvreemde waterstromen wordt beïnvloed

Natuur

Voor de beoordeling van de effecten van de maatregelen op Natura 2000 gebieden in het kader van de Wet natuurbescherming is een zogenaamde Passende Beoordeling uitgevoerd. Dit is een document waarin wordt onderzocht in hoeverre sprake kan zijn van negatieve effecten op instandhoudingsdoelstellingen op in dit geval het Natura 2000 gebied Deurnsche Peel & Mariapeel, het toetscriterium onder de Wet natuurbescherming. Hieruit blijkt dat voor het project geen sprake is van strijdigheid met de voor de “Deurnsche Peel & Mariapeel”, danwel enig ander Natura 2000 – gebied, geformuleerde instandhoudingsdoelstellingen. Zo zal lokaal een klein areaal Herstellend Hoogveen (H7120) verloren gaan door de aanleg van de kades. Dit verlies is echter noodzakelijk om te kunnen voldoen aan de instandhoudingsdoelstellingen voor ditzelfde en andere habitattypen. Bovendien is op grond van de maatregelen tevens een forse uitbreiding van het areaal Herstellend Hoogveen te verwachten. Hiervoor worden immers de abiotische condities gerealiseerd. Het effect op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied Deurnsche Peel & Mariapeel wordt daarmee als positief (++) beoordeeld.

Het PPWW draagt fors bij aan de realisatie van Natuurnetwerk Brabant. In de bestaande natuur wordt ontwikkeling van hoogveenlandschap mogelijk gemaakt, terwijl dat zonder uitvoering van het PPWW (ver) buiten bereik ligt. In de randzone wordt een zogenoemde lagg-zone (een van nature voorkomende randzone in een hoogveenlandschap) ontwikkeld, met bijbehorende beheertypen, conform en waar mogelijk geoptimaliseerd ten opzichte van het provinciale natuurbeheerplan. Hierbij is nadrukkelijk ook rekening gehouden met het leefgebied voor soorten waarvoor de “Deurnsche Peel & Mariapeel” van groot belang is, zoals Spiegeldikkopje en Gladde slang. Aldus wordt de kwaliteit en de samenhang van het Natuurnetwerk Brabant aanmerkelijk verbeterd. Dit wordt beoordeeld als een zeer positief effect.

De vernatting van het gebied zorgt voor een flinke toename van natuurwaarden. Hiermee is het plan positief voor veel flora- en fauna-soorten. Deze vernatting van het gebied zorgt ook voor licht negatieve effecten op beschermde soorten die op dit moment leven in het plangebied, met name de das. Mitigerende maatregelen als werken buiten het broedseizoen worden getroffen om de negatieve effecten op beschermde soorten te minimaliseren dan wel te voorkomen. Om de specifieke locaties voor maatregelen zo scherp mogelijk te krijgen worden op het moment van schrijven nog veldinventarisaties uitgevoerd voorafgaand aan de uitvoering van het project. Tijdens de aanlegfase wordt gewerkt volgens een ecologisch werkprotocol, zodat bij de werkzaamheden rekening gehouden wordt met de aanwezige beschermde soorten.

Grond- en oppervlaktewater

De gemiddelde hoogste grondwaterstand in landbouwgebieden daalt of stijgt in beperkte mate (in verband met mitigerende maatregelen die opgenomen zijn in het plan) blijkt uit berekeningen met het grondwatermodel voor de Deurnsche Peel en omgeving. De gemiddeld laagste grondwaterstand stijgt in (nagenoeg) het gehele plangebied. Het PPWW zorgt ervoor dat op een groter gebied hogere, ondiepere en stabiele grondwaterstanden voorkomen in de hoogveenkerngebieden en overige NNB percelen.

De stijghoogte onder de veenlaag in de hoogveenkernegebieden stijgt als gevolg van het PPWW. Hierdoor neemt de infiltratie van water vanuit de hoogveenkernegebieden naar de ondergrond af. De stromingsrichting van het diepere grondwater verandert op hoofdlijnen niet.

Het huidige oppervlakte watersysteem verandert door het PPWW en de aanleg van kaden, kunstwerken en omleidingen. De werking van dit watersysteem verandert niet; de afwatering en wateraanvoer blijven gehandhaafd, het peilbeheer blijft gericht op het aanwezige grondgebruik.

De kwaliteit van grond- en oppervlaktewater zullen geleidelijk verbeteren. De hoogveenkernegebieden worden niet of niet meer beïnvloed door aanvoerwater uit kanalen of (grond-) water uit (voormalige) landbouwpercelen. Waar in de nieuwe natuurgebieden (buffergebieden) risico's worden verwacht van (zeer) voedselrijke omstandigheden na de vernatting, worden tegenmaatregelen uitgevoerd om dit te voorkomen. Deze maatregelen worden in 2018 uitgewerkt tot een concreet plan.

Bodem

De bodemopbouw wordt in groot deel van het plangebied intact gelaten. De verstoring op de bodemopbouw scoort licht negatief, omdat delen van het plangebied vergraven worden (nieuwe waterlopen, afgraven maaiveld). Alle grond die in het plangebied wordt ontgraven wordt hergebruikt in het plangebied. De planmaatregelen vereisen ter plaatse van diverse kaden de toepassing van klei. Deze klei kan niet gewonnen worden in het gebied zodat aanvoer van elders noodzakelijk is.

In het plangebied Leegveld zijn drie voormalige stortplaatsen aanwezig, ter plaatse van de volgende locaties: aan de Eikenlaan, op de hoek Leegveld/Eikenlaan en aan de Leegveld. Deze locaties maken geen onderdeel uit van het plangebied van het PIP.

De aanwezige bodemverontreiniging ter plaatse van de voormalige stortplaatsen resulteert niet in onaanvaardbare risico's voor de mens, het ecosysteem of verspreiding. In de directe omgeving van deze voormalige vuilstort zijn geen veranderingen te verwachten in de bodem rondom en op de voormalige storten. Het verhogen van het grondwater leidt niet tot een verslechtering van de bodemkwaliteit (effect is neutraal).

Landschap en cultuurhistorie

Het PPWW heeft een licht positieve invloed op de ruimtelijke opbouw en de verschijningsvorm van het landschap doordat de huidige lappendeken aan verwilderde natuurpercelen, afgewisseld met intensief beheerde agrarische percelen vervalt door de aanleg van de compartimenten.

Het PPWW heeft eveneens een licht positieve invloed op de ruimtelijke (zicht)relaties en belevingswaarde van het landschap doordat het alternatief bijdraagt aan het herstellen en versterken van de natuurwaarden van het hoogveenlandschap.

De invloed van de maatregelen op de landschappelijk waardevolle structuren, patronen en elementen is licht negatief beoordeeld. De karakteristieke lanen langs de ontginningswegen blijven zo veel mogelijk intact.

In een aantal gevallen zullen laanbomen afsterven door de stijgende grondwaterstanden. Er is bewust voor gekozen deze lanen te behouden door het waterpeil van de bermsloten waar mogelijk lager te houden dan het peil binnen de kades. Zo wordt invulling gegeven aan de wens tot behoud en leesbaarheid van de ontginningsgeschiedenis van deze jonge hoogveenontginning. Op een aantal locaties is het echter onvermijdelijk dat laanstructuren binnen de kades (compartimenten) moeten verdwijnen. Een deel van de laanbeplanting kan dan ook door peilopzet en aanleg van een kade (waar onder zuidelijk deel Leegveld) niet langer behouden blijven en zal afsterven. Het licht negatieve effect op de landschappelijk waardevolle structuren en patronen kan beperkt worden door het herstellen van laanstructuren die onderbroken worden door aanplant met voor de nieuwe standplaats geschikte, gebiedseigen soorten.

Cultuurhistorische bestaande lijnen blijven grotendeels herkenbaar en nieuwe lijnen passen binnen het bestaande verkavelingspatroon. Het PPWW leidt echter niet tot versterking van bestaande historische structuren. Drietandwijken, lanen, kanalen en dergelijke worden daar waar kan behouden maar niet versterkt, hersteld of duurzaam ontwikkeld. Het effect op cultuurhistorische waardevolle structuren, patronen en elementen wordt daardoor beoordeeld als licht negatief. Dit effect kan beperkt worden door het versterken van een aantal cultuurhistorische elementen in het plangebied, zoals de toegankelijkheid en herkenbaarheid van de turfputten en het markeren van bijzondere plekken die de geschiedenis van de delfstoffenwinning tekenen.

Archeologische en aardkundige waarden

Het ont- of afgraven van grond (max. diepte 50 cm) en het verruimen van watergangen vinden voor een deel plaats in gebieden met een middelhoge en/of hoge archeologische verwachtingswaarde. Het effect op archeologie wordt als (mogelijk) licht negatief beoordeeld. Deze werkzaamheden zullen onder archeologische begeleiding conform de KNA 4.0 plaatsvinden.

Aardkundige waarden blijven behouden zodat er geen sprake is van een effect.

Woon-, werk- en leefmilieu

Tijdens de aanlegfase (gedurende maximaal 2 jaar) vinden er vrachtbewegingen plaats om het grondverzet mogelijk te maken. Deze tijdelijke toename van transportbewegingen vindt plaats op de wegen die door auto's en fietsers worden gebruikt. Deze wegen zijn relatief smal. Dit leidt tijdelijk tot een verhoogde kans op verkeersonveilige situaties (score licht negatief -). In het uitvoeringscontract worden eisen gesteld om de verkeersveiligheid tijdens de gehele uitvoering zo veel als mogelijk te waarborgen.

Er zijn mogelijk nadelige gevolgen van de uitvoering van het werk op de omgeving voorzien. Het plangebied ligt voor een belangrijk deel in Stillegebied Deurnsche Peel. Hiervoor is een ontheffing nodig voor de aanlegfase, omdat transportbewegingen, grondwerk en overige werkzaamheden de rust en natuurlijke geluiden in stillegebied Deurnsche Peel tijdelijk verstoren. Vooraf op te leggen voorschriften, zoals aan de te gebruiken machines, voorkomen nadelige gevolgen zoveel als redelijkerwijs mogelijk.

De kernen van Griendtsveen en Helenaveen worden ontzien bij de planning van transportroutes om te borgen dat daar geen overlast plaatsvindt.

Langs de wegen waar de transporten mogelijk wel plaatsvinden, bevinden zich nagenoeg geen tot weinig woningen of andere bestemmingen die mogelijke hinder kunnen ondervinden. Toch kan enige tijdelijke hinder als gevolg van stofvorming, trillingen en geluidsoverlast niet geheel voorkomen worden. Het effect wordt daarom beoordeeld als licht negatief.

De kwaliteitstoename op het gebied van biodiversiteit en landschap beïnvloedt de beleving van de bewoners in positieve zin en daarmee indirect de gezondheid. Een aantal percelen waar nu landbouwactiviteiten plaatsvinden, wordt ingericht als natuur. Afhankelijk van het type landbouwactiviteiten, zal dat in meer of mindere mate leiden tot een afname van de belasting door ammoniak, geur en bestrijdingsmiddelen. Daardoor verbetert de leefomgevingskwaliteit (score positief ++).

Door het verhogen van de grondwaterstanden en het vasthouden van water in het gebied zal het risico op natuurbranden in Leegveld aanzienlijk kleiner worden (score ++).

Grondgebruik

Circa 190 hectare landbouwgrond zal de bestemming natuur krijgen en worden ingericht als natuur. Daarmee neemt de lokale oppervlakte landbouwgrond af. Voor de betrokkenen is zogenaamde VSS (Volledige Schadeloosstelling) aan de orde en tevens mogelijkheden voor ruilgrond.

De droogteschade wordt minder en natschade wordt gecompenseerd met mitigerende maatregelen en schaderegelingen. Per saldo zijn de effecten voor de grondgebonden landbouw vanwege het landbouwgrondverlies als licht negatief beoordeeld.

Het PPWW leidt per saldo tot een licht negatief effect op woningen. Mitigerende maatregelen worden getroffen om de overlast als gevolg van de veranderde grondwaterstanden te voorkomen (neutraal effect). Wel zal naar verwachting de gebruikerswaarde van een aantal percelen afnemen als gevolg van de maatregelen. De inschatting is dat het plangebied door de voorgenomen maatregelen aantrekkelijker wordt voor toeristen en dagjesmensen en dat dit een impuls betekend voor (de aanwezige) toeristische bedrijven.

De effecten op de toeristische bedrijven worden beoordeeld als licht positief.

De aanwezige plaatselijke infrastructuur (wegen, fiets- en wandelpaden) blijft nagenoeg ongewijzigd. De bestaande recreatieve routes blijven hiermee gehandhaafd. De effecten op de recreatieve voorzieningen en structuren worden hierdoor beoordeeld als neutraal.

Leemten in kennis en informatie

Voor de effectbeschrijving van grondwaterstanden, stroming en oppervlakte waterstelsel is gebruik gemaakt van het geohydrologisch model Leegveld-Deurnsche Peel. Dit model is in de afgelopen jaren steeds verbeterd en de actuele inzichten van het gebiedskenmerken en modeltechniek zijn gebruikt. De berekende uitkomsten kunnen op gebiedsniveau worden gebruikt. Op lokaal niveau zijn er afwijkingen mogelijk, onder meer door lokale verschillen in bodemeigenschappen. Bij de uitwerking van de maatregelen is rekening gehouden met deze lokale omstandigheden. Gebiedskennis en beschikbare bodemkaarten zijn aanwezig.

De daadwerkelijke veranderingen in de grondwaterstanden worden in de praktijk gemonitord. Hiertoe wordt geadviseerd om gebruik te maken van grondwaterstandsgegevens door het plaatsen van peilbuizen in het gebied.

Momenteel wordt fosfaat- en naleveringsonderzoek uitgevoerd op grond waarvan het mogelijk wordt om de beheertypen die worden nagestreefd (Natuurnetwerk Brabant) verder aan te scherpen. De uitkomsten hiervan zijn op dit moment nog niet bekend.

Conclusie

De voorgenomen maatregelen leiden daadwerkelijk tot een aanzienlijke toename aan het areaal natuur dat geschikt is voor herstel en ontwikkeling van hoogveen. Binnen de hoogveenkerngebieden voldoet na uitvoering van de maatregelen 237 hectare aan alle vier de beoordelingscriteria.

Met een pakket mitigerende technische maatregelen kunnen de licht negatieve effecten, waaronder met name natschade aan particuliere eigendommen, wegen en laanbomen worden voorkomen.

6. OMGEVINGS- EN MILIEUEFFECTEN PLANGEBIED

In hoofdstuk 5 zijn de resultaten van het MER weergegeven, waarin de milieu-effecten van het gehele PPWW zijn beschreven.

In dit hoofdstuk worden de relevante milieu- en omgevingsaspecten specifiek voor het plangebied van het PIP kort weergegeven.

6.1. Natuur

Gebieden – Natura 2000

Het plangebied grenst aan het Natura2000 gebied Deurnsche Peel & Mariapeel. De Strabrechtse Heide & Beuven ligt op ongeveer 9,2 km afstand.

De maatregelen die met dit PIP, conform het PPWW Leegveld planologisch mogelijk worden gemaakt dienen de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied de Deurnsche Peel en vormen een uitwerking van de maatregelen, die op hoofdlijnen zijn vastgelegd in het Natura 2000 beheerplan Groote Peel, Deurnsche Peel & Mariapeel (2017).

Uit de Passende Beoordeling uitgevoerd voor het gehele projectgebied volgt dat uitgesloten kan worden dat sprake kan zijn van negatieve effecten op voor enig Natura 2000-gebied geformuleerde instandhoudingsdoelstellingen. De Passende Beoordeling laat zien dat vanuit de storingsfactoren “Oppervlakteverlies”, “Verzuring en vermessing door depositie van stikstof”, “Vernatting” en “Verstoring door Geluid, Licht en Trillingen” geen conflicten ontstaan met het duurzaam behalen van de geformuleerde instandhoudingsdoelstellingen voor enig Natura 2000-gebied. Van verstoring van Vogelrichtlijnsoorten die van invloed kan zijn op geformuleerde instandhoudingsdoelstellingen is eveneens geen sprake.

Beschermde gebieden – Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied maakt in zijn geheel onderdeel uit van het Natuurnetwerk Nederland. Met de voorgenomen ontwikkeling wordt de omzetting van het bestaande agrarische gebruik naar een natuurlijk ingericht terrein ter plaatse van de gronden, die reeds tot het NNN behoorde, planologisch geborgd. Het voornemen leidt tot behoud en versterking van de ecologische waarden en kenmerken van het gebied.

Soortenbescherming

Uit de resultaten van de MER en onderliggende onderzoeken, waaronder de uitgevoerde Passende Beoordeling kan worden geconcludeerd dat de vernatting van het gehele gebied zorgt voor een flinke toename van natuurwaarden. Hiermee is het plan positief voor veel flora- en fauna-soorten.

De vernatting van het gebied kan echter ook tot licht negatieve effecten leiden voor beschermde soorten die op dit moment in het plangebied leven, zoals de das. Er zullen echter mitigerende maatregelen worden getroffen om de negatieve effecten op beschermde soorten te minimaliseren dan wel te voorkomen. Van overtreding van verbodsbepalingen is dan geen sprake.

Verder wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode –uitgewerkt in een ecologisch werkprotocol- zodat bij de werkzaamheden rekening gehouden wordt met de aanwezige beschermde soorten.

Het aspect natuur vormt geen belemmering voor uitvoering van het plan.

6.2. Water

Vanwege de gebiedseigenschappen is het niet mogelijk om de vernatting in de natuurgebieden te realiseren zonder nadelige effecten in de omgeving. Op basis van de voorgenomen ingrepen zal het grondwaterpeil binnen het plangebied op diverse gronden stijgen.

Dit zal voor omliggende landbouwgronden leiden tot een afname aan droogteschade, maar tevens tot een toename van de natschade. In het plan Leegveld zijn derhalve ook reeds mitigerende technische regelbare maatregelen opgenomen, waarvan de effecten op representatieve locaties gemonitord zullen worden.

In het kader van het grondwateronderzoek is daarnaast nagegaan bij welke woningen (of bebouwing) eventuele wateroverlast kan optreden en in welke mate. Op basis hiervan zijn voor deze locaties mitigerende maatregelen opgesteld om deze wateroverlast te voorkomen.

Op basis van voorgestelde mitigerende maatregelen zijn geen negatieve effecten op het plangebied te verwachten.

Het aspect water vormt geen belemmering voor uitvoering van het plan.

6.3. Bodem

Indien sprake is van een planologische functiewijziging, dient te worden gezien of de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem ter plaatse geschikt is voor het voorgenomen gebruik.

Conform het gestelde in het MER kan op basis van de bodemkwaliteitskaart van de gemeente Deurne (Ontgravingskaarten boven- en ondergrond) de grond binnen het gehele plangebied Leegveld gekwalificeerd worden als 'Grond die voldoet aan kwaliteitsklasse 'Achtergrondwaarde''. Daarnaast blijkt uit het MER dat in de directe omgeving van de voormalige vuilstorten geen veranderingen zijn te verwachten in de bodem. Het verhogen van het grondwater leidt niet tot een verslechtering van de bodemkwaliteit. Bovendien wordt alle grond die in het projectgebied wordt ontgraven hergebruikt in het projectgebied.

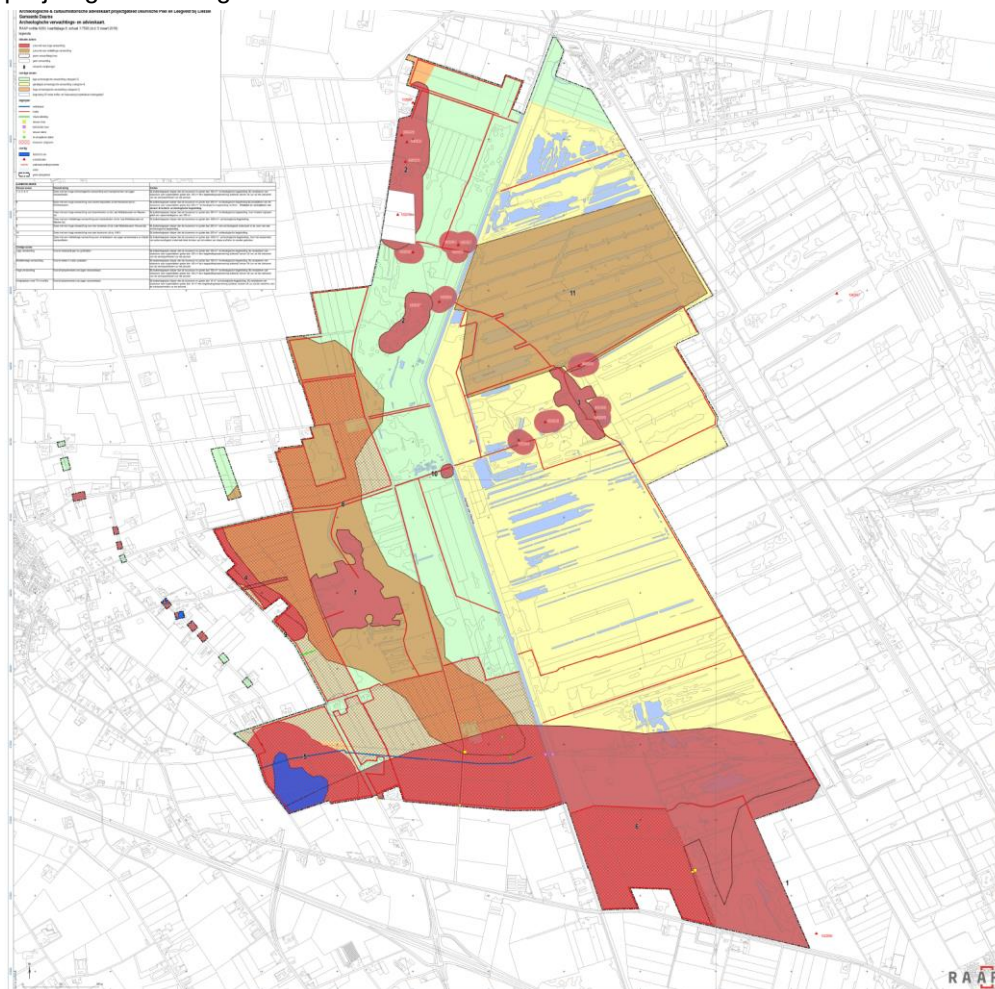
Het aspect bodem vormt geen belemmering voor uitvoering van het plan.

6.4. Archeologie en cultuurhistorie

Archeologie

Als wettelijk toetsingskader in Europees verband is het zogenaamde 'Verdrag van Malta' tot stand gekomen. Uitgangspunt van dit verdrag is het archeologisch erfgoed zo veel mogelijk te behouden. Waar dit niet mogelijk is, dient het bodemarchief met zorg ontsloten te worden. Bij het ontwikkelen van ruimtelijk beleid moet het archeologisch belang vanaf het begin meewegen in de besluitvorming. Gemeenten zijn met de inwerkingtreding van de Wet op de Archeologische Monumentenzorg in september 2007 in grote mate verantwoordelijk voor hun eigen bodemarchief.

Zoals beschreven in het MER is door RAAP Archeologisch Adviesbureau ten behoeve van de voorziene bodemwerkzaamheden in april 2017 een archeologische cultuurhistorische quickscan uitgevoerd voor het gehele projectgebied (RAAP-notitie 5897, RAAP Archeologisch Adviesbureau, zie bijlage 13 bij het PPWW). In februari 2018 heeft op basis van het provinciaal erfgoedadvies een nader bureau onderzoek plaatsgevonden waarin is uiteengezet welke archeologische en cultuurhistorische resten in het projectgebied aanwezig zijn, en verwacht worden. Daarnaast is geïnventariseerd wat de invloed is van de geplande bodemingrepen in het gebied. Dit heeft geleid tot een nader gedetailleerde archeologische en cultuurhistorische advieskaart voor het projectgebied Leegveld.

Uitsnede archeologische verwachtings- en advieskaart (RAAP., 2018)

Op de archeologische verwachtings- en advieskaart zijn binnen het plangebied van het PIP zones met een lage, middelmatige en hoge archeologische verwachting aangeduid

Voor gronden met een hoge of middelhoge archeologische verwachting zijn op basis van deze verwachtings- en advieskaart in het PIP de archeologische dubbelbestemmingen 'Waarde – Archeologie 3' respectievelijk 'Waarde – Archeologie 4' opgenomen. Ter plaatse dient bij voorgenomen bodemingrepen dieper dan de bouwvoor met een omvang > 100 m² respectievelijk > 1.000 m² archeologische begeleiding plaats te vinden.

Met de voorgenomen mitigerende maatregelen zijn geen negatieve effecten van het voornemen op de archeologische waarden binnen dit plangebied te verwachten. Het aspect archeologie en aardkunde leidt derhalve niet tot belemmeringen voor uitvoering van het voornemen.

Cultuurhistorie en landschap

Bij de opstelling en uitvoering van ruimtelijke plannen moet met de cultuurhistorische (landschaps)waarden van bovenlokaal belang rekening worden gehouden. De provincie heeft hiertoe in haar Verordening zogeheten cultuurhistorische vlakken aangeduid. Deze vlakken verdienen specifieke aandacht vanwege de onvervangbaarheid van de aanwezige waarden. Gemeenten dienen de cultuurhistorische waarden en kenmerken van deze gebieden te behouden, herstellen en/of duurzaam te ontwikkelen. Ruimtelijke ontwikkelingen kunnen hier enkel worden toegestaan, indien zij de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied niet aantasten.

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van het provinciaal cultuurhistorisch vlak, maar maakt grotendeels wel onderdeel uit van het provinciaal cultuurhistorisch landschap. Op basis van het nader uitgevoerde archeologische en cultuurhistorische bureau onderzoek is tevens een cultuurhistorische advieskaart opgesteld voor het projectgebied Leegveld.

De gronden binnen het plangebied zijn aangeduid als gronden met een hoge cultuurhistorische waarden. De impact van de voorgestane ingrepen in het plangebied wordt als geen dan wel matig beoordeeld.

Het landschap van de jonge heideontginningen kan vanwege de geringere zeldzaamheid meer 'hebben' dan het Peelgebied. Geadviseerd wordt rekening te houden met de landschappelijke hoofdstructuur van wegen met laanbomen, grotere watergangen en het daarbinnen aanwezige agrarisch cultuurland met erven.

Met de voorgestane ingrepen gaat een deel van de historisch-landschappelijke karakteristiek van de jonge heideontginningen verloren. Als gevolg van demping van watergangen zal het historisch verkavelingspatroon worden gewijzigd. De impact op het landschapsbeeld van de demping op zichzelf niet zo groot is. De impact van de gevolgen ervan, de verhoging van de waterstand en het verruigen van de vegetatie, is veel groter. De gevolgen van die ingreep zijn echter lastig te verminderen. Bij de kades geldt dat de vormgeving invloed heeft op de mate van verstoring van het aanwezige cultuurlandschap. De flauwe taluds van de kades zoals ontworpen in dit gebied doen vermoeden dat de landschappelijke impact van dat aspect betrekkelijk gering zal zijn.

Met het voornemen is getracht de specifieke cultuurhistorische waarden te behouden, zoals de hoofdstructuur (wegen, laanbomen) van de jonge heideontginningen. Op een aantal locaties is het echter onvermijdelijk dat enkele laanbomen zullen verdwijnen. Dit negatief effect kan beperkt worden door het herstellen van laanstructuren die onderbroken worden door aanplant met voor de nieuwe standplaats geschikte, gebiedseigen soorten worden.

Met de voorgenomen mitigerende maatregelen zijn geen negatieve effecten van het voornemen op de cultuurhistorische waarden binnen dit plangebied te verwachten. Het aspect cultuurhistorie en landschap leidt derhalve niet tot belemmeringen voor uitvoering van het voornemen.

6.5. Overige milieu- en omgevingsaspecten

Gelet op de aard, omvang en situering van de ontwikkeling is een nadere toetsing aan de overige omgevingsaspecten niet noodzakelijk.

De bestemmingswijziging van agrarische percelen naar een natuurbestemming voorziet niet in het toevoegen van een milieugevoelig object danwel nieuwe geluids- en/of geurgevoelige functie. Daarnaast voorziet het voornemen niet een nieuw kwetsbaar object danwel in activiteiten waarin sprake is van veiligheidsrisico's voor de omgeving. De bestemmingswijziging heeft geen gevolgen voor de afwikkeling van het verkeer in de huidige wegenstructuur in en rondom het plangebied. De bestaande wegen worden gehandhaafd.

Gelet op bovenstaande kan worden geconcludeerd dat ook de milieu- en omgevingsaspecten luchtkwaliteit, geluid, geur, externe veiligheid en verkeer niet leiden tot een belemmering voor de uitvoering van het voornemen.

7. JURIDISCHE ASPECTEN

7.1. Algemeen

Een PIP is een planologische regeling die zowel de burger als de overheid rechtstreeks bindt. De regels en verbeelding dienen als één geheel te worden beschouwd en kunnen niet los van elkaar worden gezien.

De toelichting op de regels en verbeelding is niet juridisch bindend, maar biedt wel inzicht in de belangenafweging die tot de aanwijzing van bestemmingen heeft geleid en kan bovendien dienst doen bij planinterpretatie.

Verhouding PIP en PPWW

Het PPWW is het waterstaatkundig besluit dat de aanleg of wijziging van alle waterstaatswerken e.a. in het gehele projectgebied van het PPWW Leegveld mogelijk maakt (in de zin van artikel 5.4 lid 1 Waterwet).

Het onderhavige PIP voorziet voor een relatief 'klein' gedeelte van het totale projectgebied in de planologische basis om de waterstaatkundige maatregelen uit te kunnen voeren. Deze maatregelen zijn in hoofdlijnen in dit PIP beschreven. Het PPWW is als bijlage bij het PIP opgenomen.

Het waterschap heeft de provincie verzocht om voor het PPWW gebruik te maken van de provinciale projectprocedure, zie hiervoor verder hoofdstuk 9.

7.2. Planopzet en systematiek

In dit hoofdstuk wordt het juridische deel van het PIP nader toegelicht. Voor het opstellen van het bestemmingsplan is aangesloten bij de Standaard Vergelijkbare BestemmingsPlannen (SVBP2012) alsmede de geldende bestemmingsregeling zoals opgenomen in het bestemmingsplan 'Derde herziening bestemmingsplan Buitengebied'.

Det SVBP 2012 geeft bindende standaarden voor de opbouw en de verbeelding van een bestemmingsplan, zowel digitaal als analoog. Deze standaarden zijn ook van toepassing op dit PIP. De standaarden hebben geen betrekking op de toelichting van het PIP. De toelichting maakt immers - strikt juridisch gezien - geen deel uit van het PIP.

Bestemmingen

Het centrale onderdeel van de juridische regeling is de bestemming. Ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening worden aan de in het plan begrepen grond bestemmingen toegewezen met bijbehorende doeleinden. Aan de bestemmingen zijn regels gekoppeld over het gebruik van de in het plan begrepen grond en van de zich daar bevindende bouwwerken.

Dit PIP bevat ook dubbelbestemmingen. Deze overlappen bestemmingen en geven eigen regels, waarbij sprake is van een rangorde tussen de bestemmingen en de dubbelbestemmingen.

Aanduidingen worden gebruikt om bepaalde zaken binnen een bestemming of dubbelbestemming nader of specifieker te regelen. Het gaat hierbij om specificaties met betrekking tot het gebruik of de bouwmogelijkheden. De aanduidingen hebben daardoor juridische betekenis en komen ook altijd in de regels van het bestemmingsplan voor.

Verbeelding

De verbeelding heeft een belangrijke rol bij het bepalen van de gebruiks- en bebouwingmogelijkheden. Daartoe zijn op de verbeelding bestemmingsvlakken en aanduidingen opgenomen. Aan de ondergrondgegevens op de verbeelding, zoals ingetekkende gebouwen, kunnen geen rechten worden ontleend. Daar staat tegenover dat het ontbreken van dergelijke ondergrondgegevens ook niet leidt tot een beperking van rechten. De ondergrondgegevens hebben dus uitsluitend een illustratief karakter. Deze gegevens zijn een hulpmiddel voor het bepalen van bestemmingsvlakken en bouwvlakken.

Bestemmingsregeling

De planregels zijn opgebouwd volgens de systematiek van de SVBP2012. Om de leesbaarheid te bevorderen is in de SVBP2012 gekozen voor een vaste volgorde in indeling van planregels. Onderhavig bestemmingsplan is hierop afgestemd en kent de volgende indeling in planregels:

- Hoofdstuk 1 Inleidende regels Dit hoofdstuk bestaat uit twee artikelen. In artikel 1 zijn de begrippen opgenomen en in artikel 2 wordt de wijze van meten verwoord.
- Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels Dit hoofdstuk kent aan elke bestemming een artikel toe met planregels. In de bestemmingsregel wordt aangegeven waarvoor en hoe de betreffende gronden mogen worden gebruikt en bebouwd. Een bestemmingsartikel wordt uit de volgende leden in deze volgorde opgebouwd:
 - bestemmingsomschrijving;
 - bouwregels;
 - nadere eisen;
 - afwijken van de bouwregels;
 - specifieke gebruiksregels;
 - afwijken van de gebruiksregels (niet van toepassing in dit plan);
 - omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden;
 - wijzigingsbevoegdheid (niet van toepassing in dit plan).
 Ontwikkelingen die niet in de regels mogelijk zijn gemaakt, zijn uitsluitend mogelijk via een buitenplanse procedure.
- Hoofdstuk 3 Algemene regels De algemene regels bestaan in dit bestemmingsplan uit een anti-dubbelregel, algemene bouw- en gebruiksregels, algemene aanduidings- en afwijkingsregels en overige regels.
- Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels In dit hoofdstuk zijn de standaardregels opgenomen aangaande overgangsrecht en de slotregel zoals verwoord in het Besluit ruimtelijke ordening.

7.3. Bestemmingen

Om de agrarische percelen te kunnen inrichten als natuurgebied met waterhuishoudkundige doeleinden hebben de percelen in het onderhavige PIP de bestemming 'Natuur' gekregen, inclusief de gedeeltelijk te dempen Soeloop. Dit geldt ook voor de gronden ter plaatse van de aangekochte, toekomstig te slopen, voormalige agrarische bedrijfslocaties aan Leegveld 20, Leegveld 51a en Einderweg 5a. De locatie aan Leegveld 20 wordt in de loop van 2018 reeds gesloopt. Op de overige 2 locaties is overeengekomen dat huidig gebruik kan worden voortgezet tot 1 november 2020. Hierna zal alsnog sloop plaats vinden.

Overeenkomstig het bestemmingsplan 'Derde herziening bestemmingsplan Buitengebied' van de gemeente Deurne zijn uitsluitend de hoofdwaterwegen binnen het plangebied voorzien van de bestemming 'Water'. Binnen het plangebied betreft dit alleen de te verleggen hoofdwatergang Siberiëloop. De bestemming en functie van de hoofdwaterlopen De Vlier en Oude Aa blijven ongewijzigd gehandhaafd en maken geen onderdeel uit van dit PIP.

De overige waterlopen binnen het plangebied zijn bestemd als 'Natuur' en worden op basis van de bijbehorende bestemmingsomschrijving 'waterhuishoudkundige doeleinden' planologisch beschermd. Daarnaast geldt de reguliere bescherming middels de Keur.

Ter plaatse van de voormalige agrarische bedrijfslocaties aan Einderweg 5a, Leegveld 20, Leegveld 51a en Wilgenroosweg 6 (gedeeltelijk) is momenteel nog sprake van groenblauwe mantel. Met onderhavig PIP zullen deze gronden worden herbegrensd en onderdeel gaan uitmaken van het NatuurNetwerk Brabant. Voor betreffende gronden is hiertoe voor de volledigheid de gebiedsaanduiding 'overige zone – in Verordening ruimte toe te voegen Natuur Netwerk Brabant' op de verbeelding opgenomen.

Daarnaast zijn op basis van de voor het project opgestelde archeologische en cultuurhistorische advieskaart projectgebied Deurnsche Peel en Leegveld de archeologische dubbelbestemmingen 'Waarde – Archeologie 3' respectievelijk 'Waarde – Archeologie 4' opgenomen. Bij bodemingrepen ter plaatse van deze dubbelbestemmingen is bij bodemingrepen dieper dan de bouwvoor met een omvang > 100 m² respectievelijk 1.000 m² aanvullend archeologische onderzoek noodzakelijk in de vorm van een archeologische begeleiding.

8. ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID

8.1. Inleiding

Gelet op het bepaalde in artikel 3.1 van de Wro dient in het kader van een PIP inzicht te worden gegeven in de economische uitvoerbaarheid van het plan. Ook dient onderzocht te zijn of op grond van artikel 6.12 lid 1 Wro de verplichting bestaat om een exploitatieplan op te stellen. Daarbij is in de eerste plaats van belang wat voor type bouwplan wordt gerealiseerd. Indien het een bouwplan betreft dat behoort tot een categorie die is genoemd in artikel 6.2.1 Besluit ruimtelijke ordening (Bro), bestaat in beginsel de plicht een exploitatieplan op te stellen. Deze verplichting vervalt indien het kostenverhaal anderszins verzekerd is. Bij besluit tot vaststelling van het PIP dient dan wel beslist te worden geen exploitatieplan vast te stellen.

8.2. Exploitatieplan

Dit PIP heeft betrekking op natuurontwikkeling. De daarmee samenhangende bouwwerken vallen niet onder de categorie bouwplannen die is genoemd in artikel 6.2.1 Bro. Een exploitatieplan is derhalve niet noodzakelijk.

8.3. Financiële uitvoerbaarheid

Bij de raming van de kosten voor dit plan is niet alleen rekening gehouden met de realisatie van het PIP, maar ook met de kosten van maatregelen in het kader van archeologie, grondverwerving, het treffen van mitigerende en compenserende maatregelen en de eventuele financiële consequenties van bijvoorbeeld planschade.

Er is onderzocht in hoeverre bedrijven of particulieren schade ondervinden van het PIP. Er zijn op voorhand geen situaties bekend waarbij sprake is van onevenredige schade die aanleiding zou kunnen zijn om de vaststelling van het PIP te heroverwegen. De provincie Noord Brabant c.q. het waterschap Aa en Maas zal ervoor zorgen dat mogelijke schade op een deugdelijke en eenduidige wijze zal worden afgewikkeld.

Alle projectpartners hebben ten tijde van de vaststelling van het PIP voldoende budget gereserveerd in hun begrotingen om aan de geraamde kosten te kunnen voldoen, zodat het project financieel uitvoerbaar is.

Geconcludeerd is dat uit de beschikbare budgetten de scope van het project zoals dat in dit PIP ruimtelijk is gedefinieerd kan worden uitgevoerd. De budgetten bieden daarbij voldoende bandbreedte om via aanbesteding met daarop gerichte emvi-criteria (criteria op basis van economisch meest voordelige inschrijving) de beoogde kwaliteit tot stand te brengen.

8.4. Verwerving en inrichting van het gebied

De provincie Noord-Brabant wil (in nauwe samenwerking met Waterschap Aa en Maas) alle gronden binnen het plangebied van het PIP, die benodigd zijn voor de genoemde ontwikkelingen, voor zover dat nog niet het geval is, via minnelijke verwerving in eigendom krijgen. Indien dit niet mogelijk is, zal het instrument van onteigening worden ingezet.

De provincie zal samen met het Waterschap de betreffende gronden inrichten en de noodzakelijke voorzieningen c.q. waterstaatswerken aanleggen. Vervolgens is de intentie van de provincie om de gronden- via een openbare procedure- aan de eind-beheerder(s) over te dragen.

9. MAATSCHAPPELIJKE UITVOERBAARHEID

9.1 Algemeen

Bij de voorbereiding van het PIP zijn burgers geïnformeerd over de stand van zaken en betrokken bij het planvormingsproces. Zo zijn twee algemene informatie avonden in het gebied geweest (11 mei en 14 december 2017), waarbij de betrokkenen en belanghebbenden zijn uitgenodigd.

Over het ontwerp PIP en MER zal eveneens een informatie- avond worden gehouden.

9.2. Overleg

In het Bro wordt een PIP gelijkgesteld aan een bestemmingsplan. Dit houdt onder meer in dat de overlegverplichting die voor gemeentebesturen op grond van artikel 3.1.1 Bro voorafgaat aan de formele planprocedure, ook geldt voor (provinciale) inpassingsplannen. Het voor gemeenten voorgeschreven overleg met de provincie geldt hier omgekeerd. De provincie is verplicht overleg te plegen met betrokken gemeente(n) (naast andere instanties).

Op 5 september 2017 en 17 april 2018 heeft de provincie Noord-Brabant een informatie-avond over het planvoornemen voor de raadscommissie van de gemeente Deurne gegeven. De provincie Noord-Brabant heeft daarnaast de gemeenteraad van Deurne per brief van 25 september 2017 op de hoogte gebracht van haar voornemen om een PIP op te stellen.

Het voorontwerp PIP is ter reactie aan de 'vooroverleg-partners' toegestuurd. Het gaat om de volgende instanties:

- Gemeente Deurne.
- Waterschap Aa en Maas.
- Rijkswaterstaat, Zuid-Nederland.
- VROM-inspectie regio Zuid.
- Provincie Limburg.
- N.V. Nederlandse Gasunie.
- Brabant Water.
- Staatsbosbeheer Noord-Brabant.

De gemeente Deurne heeft schriftelijk (middels email d.d. 15 maart 2018) opmerkingen gemaakt op het voorontwerp. Het gaat in hoofdzaak om tekstuele opmerkingen en vragen t.b.v. verduidelijking van de kaarten. De reactie van de gemeente Deurne is in onderhavig ontwerpplan verwerkt.

9.3. Zienswijzen

Het PIP is geregeld in artikel 3.26 van de Wro. In het tweede lid van dat artikel worden de afdelingen 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wro van overeenkomstige toepassing verklaard. Dit houdt onder meer in dat een PIP dezelfde procedure doorloopt als een gemeentelijk bestemmingsplan, gebaseerd op de Uniforme openbare voorbereidingsprocedure ex afdeling 3.4 Algemene wet bestuursrecht.

Daarnaast heeft het waterschap de provincie verzocht de provinciale projectprocedure toe te passen. Met deze coördinatieregeling op basis van de Waterwet wordt de voorbereiding en vaststelling van het PPWW door GS gecoördineerd, zodat de verschillende procedures op elkaar zijn afgestemd. De bekendmaking en terinzagelegging van zowel het PIP als het PPWW wordt door GS verzorgd.

Dit houdt onder meer in dat het ontwerp PIP samen met het PPWW en het MER zes weken ter inzage zal worden gelegd, zodat een ieder een zienswijze kan indienen. Na beoordeling van de zienswijzen wordt het ontwerp PIP waar nodig aan gepast en gereed gemaakt voor de vaststelling door de Provinciale Staten van Noord-Brabant, inclusief MER en definitief PPWW.

Dit hoofdstuk wordt te zijner tijd aangevuld met de resultaten van de doorlopen procedure.

BIJLAGEN

1. Overzicht kadastrale percelen Provinciaal Inpassingsplan
2. Notitie urgentie, nut en noodzaak voor verwerving
3. Bestuursovereenkomst
4. Verbeelding geldende bestemmingsregeling met plangebied
5. Compartimenteringskaart ontwerp Projectplan Waterwet Leegveld met plangebied PIP
6. Maatregelenkaart ontwerp Projectplan Waterwet Leegveld met plangebied PIP
7. Ontwerp Projectplan Waterwet Leegveld (hoofdrapport)
8. Milieueffectrapport Gebiedsontwikkeling Leegveld

Bijlage 1: Overzicht kadastrale percelen PIP

Bijlage 2: Notitie urgentie, nut en noodzaak voor verwerving

Bijlage 3: Bestuursovereenkomst

Bijlage 4: Verbeelding geldende bestemmingsregeling met plangebied

Bijlage 5: Compartimenteringskaart PPWW met plangebied

Bijlage 6: Maatregelenkaart PPWW met plangebied

Bijlage 7: Ontwerp Projectplan Waterwet Leegveld

Hoofdrapport.

Bijlage 8: Milieueffectrapport Gebiedsontwikkeling Leegveld